

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ &
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
Τμήμα ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ &
ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
Ταχ. Δ/νση: Σκαλιστήρη 19 & Πατησίων
207^Α
ΤΚ 112 53 Αθήνα
Πληροφορίες: Βασιλική Παπακανέλλου
Τηλ: 2102124324
E-mail : ax5u079@minagric.gr

Αθήνα, / / 2024
Αρ. Πρωτ.:

ΘΕΜΑ : Καθορισμός λεπτομερειών λειτουργίας και εφαρμογής της Παρέμβασης Π3-73-2.3 «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση / εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ελλάδας (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027»

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις εθνικές διατάξεις:

- α)** του ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» (Α' 61) και ιδίως των άρθρων 12 παρ. 3, 16 παρ. 1, 44 παρ. 3 και 63 παρ. 5, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.
- β)** του άρθρου 14 παρ. 4 του ν. 2637/1998 «Σύσταση Οργανισμού Πιστοποίησης Λογαριασμών, Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, Οργανισμού Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων, Γενικών Διευθύνσεων και θέσεων προσωπικού στο Υπουργείο Γεωργίας και «Εταιρείας Αξιοποίησης Αγροτικής Γης» Α.Ε. και άλλες διατάξεις» (Α' 200), ιδίως των άρθρων 13-29, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.
- γ)** του άρθρου 62 παρ. 2 περ. α' του ν. 4235/2014 «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 32), όπως η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4384/2016 «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις» (Α' 78).

- δ)** του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, όπως κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
- ε)** του π.δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 138), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- στ)** του π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91).
- ζ)** του π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).
- η)** της υπ' αριθ. 2618/13-10-2022 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Διάρθρωση και αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027» (Β' 5375).
- θ)** της υπ' αριθ. 2250/25-07-2023 απόφασης Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «2η τροποποίηση της υπ' αριθ. 1040/28-03-2023 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) παρεμβάσεων ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 (Β' 2179)» (Β' 4717).
- ι)** της υπ' αριθ. 3506/18-12-2023 απόφασης Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)» (Β' 7144).

2. Τις ενωσιακές διατάξεις :

- α)** του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 «σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των καν. (ΕΕ) 1305/2013 και (ΕΕ) 1307/2013» και ιδίως το άρθρο 123 παρ. 4 αυτού (L 435).
- β)** του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του καν. (ΕΕ) 1306/2013 (L 435), όπως συμπληρώθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 2022/1172 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου στην κοινή γεωργική πολιτική και την εφαρμογή και τον υπολογισμό των διοικητικών κυρώσεων για την αιρεσιμότητα.
- γ)** του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)(L 119).
- δ)** του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και

δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (L 241).

- ε)** του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, ιδίως του άρθρου 2 παρ. 18 (L 187) και ιδιαίτερα το άρθρο άρθρο 2 σημείο 18 για τις προβληματικές επιχειρήσεις όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023.
- στ)** του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 2014 , για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
- ζ)** του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2290 της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τις μεθόδους υπολογισμού των κοινών δεικτών εκρών και αποτελεσμάτων που καθορίζονται στο παράρτημα Ι του καν. (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) 1305/2013 και (ΕΕ) 1307/2013 (L 458).
- η)** του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2022/129 της Επιτροπής της 21ης Δεκεμβρίου 2021 για τον καθορισμό κανόνων για τα είδη Παρέμβασης που αφορούν τους ελαιούχους σπόρους, το βαμβάκι και τα υποπροϊόντα της οινοποίησης δυνάμει του καν. (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για τις απαιτήσεις ενημέρωσης, δημοσιότητας και προβολής σχετικά με τη στήριξη της Ένωσης και τα στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ (L 20).
- θ)** του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1173 της Επιτροπής της 31ης Μαΐου 2022 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του καν. (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου στην κοινή γεωργική πολιτική (L 183).
- ι)** του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1475 της Επιτροπής της 6ης Σεπτεμβρίου 2022 για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του καν. (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την αξιολόγηση των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και την παροχή πληροφοριών για σκοπούς παρακολούθησης και αξιολόγησης (L 232).
- ια)** του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2472 της Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (L 327), ιδίως των άρθρων 2 παρ. 45 και 62.
- ιβ)** του κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2023/370 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2022 για τη συμπλήρωση του καν. (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις διαδικασίες, τις προθεσμίες υποβολής από τα κράτη μέλη των αιτημάτων για τροποποίηση των στρατηγικών σχεδίων για την ΚΓΠ και τις περαιτέρω

περιπτώσεις για τις οποίες δεν ισχύει ο μέγιστος αριθμός τροποποιήσεων των στρατηγικών σχεδίων για την Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ)(L 51).

- ιβ)** του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2023/130 της Επιτροπής της 18ης Ιανουαρίου 2023 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του καν. (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την παρουσίαση του περιεχομένου της ετήσιας έκθεσης επιδόσεων (L 17).
- ιγ)** του Στρατηγικού Σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΑΠ (ΣΣ ΚΑΠ) της Ελλάδας 2023-2027 όπως κάθε φορά ισχύει.
- ιδ)** της υπ' αριθ. C (2022) 8270 final/21-11-2022 Εκτελεστικής Απόφασης της Επιτροπής, σχετικά με την ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το ΕΓΤΕ και το ΕΓΤΑΑ για την ΚΑΠ, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- 3)** Τις αποφάσεις - συμπεράσματα των συνεδριάσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027.
- 4)** Την υπ' αριθ. 1016/24-03-2023 απόφαση Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ορισμός της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως Ενδιάμεσου Φορέα (ΕΦ) Παρεμβάσεων του Πυλώνα II του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 και ανάθεση καθηκόντων σε αυτή» (ΑΔΑ : 6Σ9Μ4653ΠΓ-ΑΓΡ).
- 5)** Το υπ' αριθ. έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 της Γενικής Γραμματείας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του ΥΠΑΑΤ
- 6)** Το υπ' αριθ έγγραφο της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.).
- 7)** Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού

Αποφασίζει

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός της παρούσας είναι ο καθορισμός των λεπτομερειών λειτουργίας και εφαρμογής της Παρέμβασης Π3-73-2.3 «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027» (εφεξής Παρέμβαση).

Άρθρο 2

Στόχος, γεωγραφική περιοχή εφαρμογής και είδος στήριξης

- 1.** Η Παρέμβαση αφορά στη στήριξη των δικαιούχων που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων, εφαρμόζεται οριζόντια σε όλη την Χώρα και συνεισφέρει στους ακόλουθους στόχους :
 - α)** ενίσχυση του προσανατολισμού στην αγορά και αύξησης της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης εστίασης στην έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση,
 - β)** βελτίωση της θέσης του γεωργού στην αξιακή αλυσίδα,

- γ)** προώθηση της απασχόλησης, της ανάπτυξης, της ισότητας των φύλων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των γυναικών στη γεωργία, της κοινωνικής ένταξης, της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές, της κυκλικής βιοοικονομίας και της αειφόρου δασοκομίας,
 - δ)** βελτίωση της ανταπόκρισης της γεωργίας της Ένωσης στις απαιτήσεις της κοινωνίας σχετικά με τα τρόφιμα και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων των υψηλής ποιότητας, ασφαλών και θρεπτικών τροφίμων που παράγονται με βιώσιμο τρόπο, μείωση της σπατάλης τροφίμων, καθώς και βελτίωση της καλής διαβίωσης των ζώων και καταπολέμηση της αντοχής στα αντιμικροβιακά,
 - ε)** αύξηση της παραγωγής/τυποποίησης/μεταποίησης προϊόντων ΠΟΠ – ΠΓΕ και προϊόντων με εθνικά σήματα πιστοποίησης,
 - στ)** ενίσχυση της θέσης των αγροδιατροφικών προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού,
 - ζ)** αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών προϊόντων που ανήκουν σε κλάδους της μεταποίησης,
 - η)** ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας, διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον που περιορίζουν το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής καθώς και στη χρήση νέων τεχνολογιών,
 - θ)** διατήρηση και δημιουργία θέσεων εργασίας.
- 2.** Η Παρέμβαση συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (εφεξής ΠΔΕ). Η στήριξη παρέχεται με τη μορφή επιχορήγησης και δύνανται να συνδυαστεί με χρηματοδοτικά εργαλεία. Δύνανται να χορηγηθεί προκαταβολή έως και 50 % της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 44 παρ. 3 του Καν. (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (εφεξής ΕΚΣ).

Άρθρο 3 Ορισμοί

- 1.** Για τους σκοπούς της παρούσας ισχύουν οι ορισμοί:
 - α)** των Καν. (ΕΕ) 2021/2115 και 2021/2116 του ΕΚΣ και του Καν. (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής [άρθρο 2 σημείο 18 για τις προβληματικές επιχειρήσεις όπως τροποποιήθηκε με τον Καν. (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής]
 - β)** του άρθρου 2 του ν. 4914/2022.
- 2.** Πέραν των ορισμών της παρ. 1 του παρόντος, ισχύουν και οι ακόλουθοι ορισμοί:
 - α)** «Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων (εφεξής ΕΠΠ)»: η Επιτροπή του άρθρου 12 της παρούσας,
 - β)** «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (εφεξής ΟΠΣΚΕ)»: Το πληροφοριακό σύστημα της 2250/27-07-2023 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «2η τροποποίηση της 1040/28-03-2023 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (εφεξής ΣΔΕ) παρεμβάσεων ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027», στο οποίο υποβάλλονται - καταχωρίζονται από τους φορείς όλα τα στοιχεία που περιγράφονται στις διαδικασίες της ίδιας ως άνω απόφασης στο πλαίσιο υλοποίησης της Παρέμβασης.

Άρθρο 4 Φορείς

Ως αρμόδιοι φορείς της Παρέμβασης ορίζονται οι εξής :

1. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 (εφεξής ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ) της Γενικής Γραμματείας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του ΥΠΑΑΤ, ως Διαχειριστική Αρχή, η οποία ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον Καν. (ΕΕ) 2021/2115 του ΕΚΣ, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 4914/2022.
2. Ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (εφεξής ΟΠΕΚΕΠΕ), ως Οργανισμός Πληρωμών, ο οποίος ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 9 του Καν. (ΕΕ) 2021/2116 του ΕΚΣ, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ. 1 του ν. 4914/2022.
3. Η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Γενικής Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης του ΥΠΑΑΤ, ως Ενδιάμεσος Φορέας (εφεξής ΕΦ), σύμφωνα με την 1016/24.03.2023 απόφαση Υφυπουργού ΑΑΤ.

Άρθρο 5

Δράσεις, ενισχυόμενοι τομείς και δικαιούχοι

1. Δικαιούχοι της Παρέμβασης είναι οι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στην Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής (L 124), καθώς και οι μεγάλες επιχειρήσεις. Είναι επιλέξιμη κάθε μορφή επιχείρησης του προηγούμενου εδαφίου, η οποία έχει την υποχρέωση τήρησης βιβλίων Β' ή Γ' κατηγορίας, με εξαίρεση τις επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας αστικού δικαίου και της κοινοπραξίας.
2. Οι πρώτες ύλες και τα τελικά προϊόντα που ενισχύονται, αποτελούν προϊόντα του παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής ΣΛΕΕ) (γεωργικά προϊόντα) και δύναται να ανήκουν στους ακόλουθους κλάδους : Κρέας (αιγοπρόβατα, βοοειδή, χοιρινά, πουλερικά, κουνέλια), Γάλα, Αυγά, Μέλι, Αναπήνιση κουκουλιών, Ζωοτροφές, Δημητριακά, Ελαιούχα Προϊόντα, Οπωροκηπευτικά, Οίνος, Ξύδι, Άνθη, Φαρμακευτικά & Αρωματικά Φυτά, Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό, όπως περιγράφονται στο Παράρτημα Ι της ΣΛΕΕ. Ο αρμόδιος ΕΦ μπορεί να προκηρύξει μόνο ορισμένους από τους κλάδους αυτούς, ανάλογα με τα προβλεπόμενα στο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, σύμφωνα με τους επιμέρους περιορισμούς του εθνικού ή ενωσιακού θεσμικού πλαισίου, στις εκάστοτε ανάγκες και τους διαθέσιμους πόρους.
3. Στο πλαίσιο της Παρέμβασης ενισχύονται ιδρύσεις, εκσυγχρονισμοί, επεκτάσεις, και μετεγκαταστάσεις μονάδων παραγωγής και αποθηκευτικών χώρων, συγχωνεύσεις μονάδων, μονάδες διαχείρισης υποπροϊόντων, λαμβάνοντας υπόψη τη χρηματοδότηση μέσω της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (εφεξής ΚΟΑ) ανά τομέα και μέσω άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων.
4. Στο πλαίσιο της Παρέμβασης δεν ενισχύονται
 - α) Η μεταποίηση της κάνναβης
 - β) Η μεταποίηση αλιευτικών προϊόντων
 - γ) Αιτήσεις στήριξης του πρωτογενούς τομέα
 - δ) η ίδρυση ελαιοτριβείων.
 - ε) Η ίδρυση σφαγείου είναι επιλέξιμη μόνο σε νησιωτικές περιοχές. Η δυναμικότητα του νέου σφαγείου δεν ξεπερνά τους 400 τόνους κρέατος ετησίως. Η ίδρυση σφαγείων πουλερικών είναι επιλέξιμη μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές.

5. Επισημάνσεις:

α) Ως εκσυγχρονισμός μονάδας νοείται η αντικατάσταση και/ή η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού και/ή επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων.

β) Κατ' εξαίρεση όσον αφορά στην περίπτωση μονάδων ελαιολιτριβείων που έχουν παύσει τη λειτουργία τους, αυτές μπορούν να προβούν σε εκσυγχρονισμό στο πλαίσιο της παρούσας και να επαναλειτουργήσουν με την ίδια δραστηριότητα και δυναμικότητα. Μετεγκατάσταση ανενεργού ελαιολιτριβείου δύναται να θεωρηθεί επιλέξιμη, με την προϋπόθεση ότι αυτή θα πραγματοποιηθεί μέσα στην ίδια Περιφέρεια.

γ) Στην περίπτωση εκσυγχρονισμού μονάδων παραγωγής ανόργανων συμπληρωματικών ζωοτροφών δεν επιτρέπεται αύξηση δυναμικότητας άνω του 20%. Οι μονάδες θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένες/εγκεκριμένες σύμφωνα με την 340668/26-11-2008 (ΦΕΚ 2422 Β') ΚΥΑ.

δ) Οι μετεγκαταστάσεις και οι συγχωνεύσεις μονάδων συνοδεύονται απαραίτητα και από εκσυγχρονισμό αυτών.

Άρθρο 6

Επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες

1. Στο πλαίσιο της Παρέμβασης είναι επιλέξιμες προς στήριξη οι παρακάτω δαπάνες:

- α)** Απόκτηση ή βελτίωση ακίνητης περιουσίας. Το ύψος της δαπάνης για την αγορά γης δεν υπερβαίνει το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της επένδυσης
- β)** Κατασκευή ή βελτίωση κτηριακών υποδομών. Είναι επιλέξιμοι οι οικίσκοι φύλαξης εμβαδού μέχρι 15 τ.μ
- γ)** Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της μονάδας εντός των ορίων του οικοπέδου υλοποίησης της επένδυσης
- δ)** Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένου και του εξοπλισμού εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της μονάδας. Οι δαπάνες που αφορούν σε ιδιοκατασκευή μηχανολογικού εξοπλισμού δεν θεωρούνται επιλέξιμες, εφόσον ο συγκεκριμένος εξοπλισμός δεν διαθέτει ανεξίτηλο σειριακό αριθμό (serial number- SN) εντός ειδικού μόνιμου μεταλλικού πλαισίου
- ε)** Εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για τις ανάγκες της επιχείρησης, εξοικονόμησης ύδατος και ενέργειας, μείωσης εκπομπών αερίου θερμοκηπίου και επεξεργασίας αποβλήτων. Ο εξοπλισμός αυτός δεν ενισχύεται ως μεμονωμένη δράση αλλά ως τμήμα της συνολικής παραγωγικής επένδυσης
- στ)** Σύνδεση με δίκτυα ηλεκτροδότησης, υδροδότησης, τηλεφωνίας, γεωθερμίας που πραγματοποιούνται εντός των ορίων του οικοπέδου υλοποίησης της επένδυσης
- ζ)** Αγορά καινούργιων οχημάτων και συγκεκριμένα:
 - ι.** οχημάτων μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου τα οποία, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, θεωρούνται απαραίτητα για τη λειτουργία της επένδυσης προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα και η υγιεινή του προϊόντος (αφορά στην πρώτη ύλη ως γεωργικό προϊόν και στο παραγόμενο τελικό προϊόν/υποπροϊόν ως γεωργικό προϊόν). Ενδεικτικά αναφέρονται:
 - φορτηγά - σιλό μεταφοράς χύμα αλεύρου
 - ισοθερμικά βυτία αναγκαία για τη μεταφορά του γάλακτος προς τον χώρο τυποποίησης – μεταποίησης

- βυτιοφόρα αυτοκίνητα μεταφοράς ελαιοπυρήνα και υγρών αποβλήτων ελαιοτριβείων και διασποράς τους σε γεωργική γη
- ψυγεία αποκλειστικά για χονδρεμπορία προϊόντων
- οχήματα για τη μεταφορά των ζωικών υποπροϊόντων προς τις μονάδες αδρανοποίησης, με προδιαγραφές σύμφωνες με την κείμενη νομοθεσία (Καν. (ΕΚ) 1069/2009 της Επιτροπής (L 300) και Καν. (ΕΚ) 142/2011 της Επιτροπής (L 54)), στο πλαίσιο δράσης ίδρυσης και εκσυγχρονισμού μονάδων αδρανοποίησης υποπροϊόντων σφαγής. Στο πλαίσιο της Παρέμβασης επιδοτούνται μόνο οχήματα που θα εγκριθούν για τη μεταφορά (Ζωικών Υποπροϊόντων) ΖΥΠ κατηγορίας 1 που οι ιδιοκτήτες τους θα αναλάβουν την υποχρέωση να παραλαμβάνουν τα νεκρά ζώα από εκτροφές που ανήκουν στη γεωγραφική περιοχή κάλυψης για την οποία θα δεσμευτούν, προκειμένου να τα διαχειριστούν στην επιχείρησή τους.

Το ύψος των δαπανών για την αγορά οχημάτων, δεν υπερβαίνει το 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης

ii. Μέσων εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- περονοφόρα
- παλετοφόρα
- ανυψωτικά

η) Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας από αρμόδιους οργανισμούς (όπως ISO, HACCP, BRC Global Standards, IFS, GLOBAL G.A.P.), τα οποία εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της διατροφικής αλυσίδας, από τον αγρό έως και το ράφι και εξασφαλίζουν στον καταναλωτή την ποιότητα και την ασφάλεια του τροφίμου

θ) Ο εξοπλισμός μηχανογράφησης, γραφείων και ασφάλειας επιχείρησης (όπως αγορά τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, tablet πωλήσεων και περιφερειακών μηχανημάτων, φωτοτυπικών, συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων)

ι) Η απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού (ERP/CRM/SCADA/PLC κ.α.) και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση)

ια) Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών, συμβολιογράφων, συμβούλων, αμοιβές εκπόνησης μελετών για την περιβαλλοντική αδειοδότηση, την οικονομική βιωσιμότητα και τη σκοπιμότητα. Οι δαπάνες αυτές είναι επιλέξιμες εφόσον συνδέονται άμεσα και κατ' αποκλειστικότητα με την εκτέλεση της πράξης και είναι αναγκαίες για την προετοιμασία, την εκτέλεσή της ή/και την αποπληρωμή της. Το ύψος των γενικών και άυλων δαπανών συνολικά, δεν υπερβαίνει το 10% του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης. Οι δαπάνες για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου συμπεριλαμβάνονται στο αίτημα τελικής πληρωμής του δικαιούχου.

2. Στο πλαίσιο της Παρέμβασης είναι μη επιλέξιμες προς στήριξη οι παρακάτω δαπάνες:

α) Μίσθωση κτηριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους

- β)** Έργα συντήρησης κτηριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία της επιχείρησης και έργα συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού
- γ)** Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεδεμένα με την εκτέλεση της πράξης (πχ προσωρινό υπόστεγο για τη φύλαξη υλικών, κ.λπ.)
- δ)** Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, παρτέρια, γκαζόν, κ.λπ.) καθώς και έργα διακόσμησης και καλλωπισμού
- ε)** Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου υλοποίησης της επένδυσης
- στ)** Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, ΦΠΑ που ανακτάται, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων
- ζ)** Εξοπλισμός μηχανουργείου η αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κ.λπ.)
- η)** Λοιπός εξοπλισμός γραφείων (αριθμομηχανές, έπιπλα κ.λπ.) εκτός των αναφερομένων στην παρ. 1 του παρόντος.
- θ)** Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους
- ι)** Τα μεταχειρισμένα οχήματα και ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός
- ια)** Οι δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού, παρόμοιας κατηγορίας, μεγέθους ή δυναμικότητας, ακόμη και όταν γίνεται με εγκατάσταση καινούργιου, εφόσον ο εξοπλισμός που αντικαθίσταται δεν έχει αποσβεστεί
- ιβ)** Δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων στήριξης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα
- ιγ)** Δαπάνες η υλοποίηση των οποίων δεν εγκρίθηκε κατά τον διοικητικό έλεγχο αξιολόγησης της αίτησης στήριξης
- ιδ)** Υπερβάσεις κόστους δαπανών εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αξιολόγησης αίτησης τροποποίησης στήριξης του δικαιούχου
- ιε)** Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του, εκτός εάν αυτό προσελήφθη για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του. Η εκπαίδευση του προσωπικού δεν υπολογίζεται για ενίσχυση εκτός της περίπτωσης που αφορά πιστοποιητικά (πχ HACCP) σε νέες τεχνολογίες
- ιστ)** Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή (π.χ. από την ΚΟΑ γεωργικών προϊόντων)
- ιζ)** Δαπάνες αποξήλωσης και καθαίρεσης γενικότερα. Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρος αυτού στη νέα θέση
- ιη)** Δαπάνες που αφορούν την κατασκευή ιστοσελίδας και της δημιουργίας εντύπου διαφημιστικού υλικού της μονάδας
- ιθ)** Δαπάνες εργασιών που πραγματοποιήθηκαν πριν την οριστικοποίηση στο ΟΠΣΚΕ, της υποβολής αίτησης στήριξης [άρθρο 86, Καν. (ΕΕ) 2021/2115 του ΕΚΣ]. Οι αιτούμενες δαπάνες θεωρούνται επιλέξιμες εφόσον έχουν υλοποιηθεί και εξοφληθεί στο σύνολό τους, μετά την ημερομηνία οριστικοποίησης στο ΟΠΣΚΕ της υποβολής της αίτησης στήριξης. Κατ' εξαίρεση οι γενικές δαπάνες θεωρούνται επιλέξιμες και συγχρηματοδοτούνται εάν έχουν πραγματοποιηθεί μετά την 01^η Ιανουαρίου του 2023
- κ)** Δαπάνες πράξεων που έχουν ολοκληρωθεί ως προς το φυσικό αντικείμενό τους ή έχουν εκτελεστεί πλήρως, πριν οριστικοποιηθεί στο ΟΠΣΚΕ η υποβολή της αίτησης στήριξης,

ανεξάρτητα από το εάν έχουν πραγματοποιηθεί όλες οι σχετικές πληρωμές, σύμφωνα με το άρθρο 6, παρ. 3, εδ. 3 της 3506/18-12-2023 απόφασης του Υφυπουργού ΑΑΤ

κα) Δαπάνες προμήθειας προαιρετικού ή επιπρόσθετου εξοπλισμού.

- 3.** Δαπάνες που αφορούν αιτήσεις τροποποίησης στήριξης του δικαιούχου που υποβάλλονται σύμφωνα με την 2250/22-07-2023 απόφαση του Υφυπουργού ΑΑΤ, είναι επιλέξιμες, εφόσον έχουν υλοποιηθεί μετά την οριστικοποίηση στο ΟΠΣΚΕ της υποβολής της αίτησης στήριξης. Για τις δαπάνες που συμπεριλαμβάνονται σε αίτηση τροποποίησης στήριξης του δικαιούχου, καταβάλλεται δημόσια ενίσχυση μόνο εφόσον αυτές αξιολογηθούν θετικά από τον ΕΦ. Η υποβολή αίτησης πληρωμής που περιλαμβάνει τις εν λόγω δαπάνες είναι δυνατή μετά την οριστικοποίηση στο ΟΠΣΚΕ του διοικητικού ελέγχου αξιολόγησης της σχετικής αίτησης τροποποίησης.
- 4.** Για την τεκμηρίωση του κόστους των αιτούμενων δαπανών οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν δύο (2) απόλυτα συγκρίσιμες προσφορές για τις κτηριακές εγκαταστάσεις, τις εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου και τις άυλες δαπάνες και τρεις (3) απόλυτα συγκρίσιμες προσφορές για όλες τις υπόλοιπες δαπάνες που περιλαμβάνονται στην αίτηση στήριξης και από τις οποίες προτείνεται η οικονομικότερη. Οι προσφορές που προσκομίζονται πρέπει να προέρχονται από ανεξάρτητους οικονομικούς φορείς. Αποκλείονται οικονομικές προσφορές που προσκομίζονται από εταιρούς, συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις της δικαιούχου.
- 5.** Ο δικαιούχος έχει τη δυνατότητα να προβεί στην προμήθεια του εγκεκριμένου μηχανολογικού εξοπλισμού από άλλον προμηθευτή από εκείνον του οποίου την προσφορά πρότεινε βάσει της εγκεκριμένης μελέτης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αλλάζουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά και η δυναμικότητα, το οποίο τεκμηριώνεται από τεχνική έκθεση που συνοδεύει το νέο εξοπλισμό. Το τυχόν επιπλέον κόστος επιβαρύνει αποκλειστικά τον δικαιούχο. Αλλαγή προμηθευτή ή παρόχου υπηρεσίας είναι δυνατή σε κάθε περίπτωση αρκεί να πληρούνται οι προδιαγραφές και οι απαιτήσεις των εγκεκριμένων επενδυτικών δαπανών.

Άρθρο 7

Όρια προϋπολογισμού και ένταση στήριξης

- 1.** Τα όρια προϋπολογισμού των πράξεων της Παρέμβασης αφορούν στον αιτούμενο προϋπολογισμό των αιτήσεων στήριξης, δύναται να κυμαίνονται μεταξύ 400.001,00 € και 5.000.000,00 € και προσδιορίζονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- 2.** Η ένταση στήριξης καθορίζεται ως εξής:
 - α)** Περιφέρειες Ιονίου, Κρήτης και μικρά νησιά Αιγαίου: 65%
 - β)** Περιφέρειες Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Θεσσαλίας, Ηπείρου, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης: 50%
 - γ)** Περιφέρεια Αττικής: 40 %Η ένταση της στήριξης διαφοροποιείται στις Περιφέρειες Ιονίου, Κρήτης καθώς και στα μικρά νησιά του Αιγαίου λόγω του αυξημένου μεταφορικού κόστους.
Τα ποσοστά που αντιστοιχούν στην παραπάνω κατηγοριοποίηση των Περιφερειών προσαυξάνονται άπαξ κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εντός των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ), υπό τον όρο ότι η ανώτατη συνδυασμένη στήριξη δεν υπερβαίνει το μέγιστο ποσοστό που προβλέπεται από το άρθρο 73 παρ. 4 του καν. (ΕΕ) 2021/2115 του ΕΚΣ όπως ισχύει κάθε φορά.
- 3.** Για τις περιπτώσεις επενδυτικών δαπανών που στοχεύουν σε εξοικονόμηση ενέργειας, ύδατος, μείωσης εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου και μείωση αποβλήτων, σε ποσοστό από 20% και

άνω του αιτούμενου προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης, προβλέπεται η προσαύξηση της έντασης στήριξης κατά 10% στο ύψος της συγκεκριμένης δαπάνης.

Άρθρο 8

Όροι επιλεξιμότητας, αρχές και κριτήρια επιλογής

1. Στο πλαίσιο της Παρέμβασης είναι επιλέξιμες για ενίσχυση, αιτήσεις στήριξης :

α) που υποβάλλονται από:

- i.** μη προβληματικές επιχειρήσεις σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 244, 01-10-2004, σ. 2-17) και στον Καν. (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής [άρθρο 2 σημείο 18 για τις προβληματικές επιχειρήσεις όπως τροποποιήθηκε με τον Καν. (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής].
- ii.** νομικά πρόσωπα και συνεταιρισμούς που έχουν συσταθεί έως την ημερομηνία οριστικοποίησης στο ΟΠΣΚΕ, της υποβολής αίτησης στήριξης
- iii.** ατομικές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν πραγματοποιήσει έναρξη επιτηδεύματος έως την ανωτέρω ημερομηνία
- iv.** νομικά πρόσωπα, συνεταιρισμούς ή ατομικές επιχειρήσεις για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ένταξή τους σε προηγούμενα αναπτυξιακά προγράμματα, ή από φορείς για τους οποίους έχει εκδοθεί τέτοια απόφαση και έχει προσκομισθεί απόδειξη πληρωμής του καταλογισθέντος ποσού
- v.** δικαιούχους του Υπομέτρου 4.2 του Μέτρου 4 του ΠΑΑ 2014-2022 υπό την προϋπόθεση ότι κατά την ημερομηνία οριστικοποίησης της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΕ έχει ολοκληρωθεί το εγκεκριμένο επιλέξιμο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της αίτησης στήριξης που υλοποίησε ο δικαιούχος στο πλαίσιο του Υπομέτρου 4.2 και έχει οριστικοποιηθεί στο ΠΣΚΕ Η αίτηση ελέγχου για την καταβολή της τελικής δόσης της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης. Οι συγκεκριμένοι δικαιούχοι δεν υποβάλλουν προς έγκριση δαπάνες που ενισχύθηκαν στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2022 και δεν έχουν αποσβεσθεί συμπεριλαμβανομένων και των συνεχιζόμενων έργων του ΠΑΑ 2007-2013 στη δράση 4.2.1 του ΠΑΑ 2014-2022.

β) που αφορούν σε επενδύσεις :

- i.** μεταποίησης προϊόντων (πρώτη ύλη και τελικό προϊόν) που ανήκουν στο Παράρτημα Ι της ΣΛΕΕ (γεωργικών προϊόντων) πλην των αλιευτικών προϊόντων και της κάνναβης.
- ii.** μεταποίησης μη γενετικά τροποποιημένων προϊόντων (εκτός ζωοτροφών).
- iii.** σε επίπεδο χονδρικού εμπορίου.
- iv.** μη παροχής υπηρεσιών μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, με εξαίρεση την έκθλιψη ελαιοκάρπου, τη σφαγή ζώων και την ξήρανση δημητριακών, για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας.
- v.** που δεν έχουν υλοποιηθεί ή τιμολογηθεί πριν την οριστικοποίηση στο ΟΠΣΚΕ, της υποβολής αίτησης στήριξης.
- vi.** με αιτούμενο προϋπολογισμό εντός των ορίων της παρ. 1 του άρθρου 7 της παρούσας.
- vii.** βιώσιμες.

2. Για την εκτίμηση της βιωσιμότητας της προτεινόμενης αίτησης ενίσχυσης – επένδυσης λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

α) Δυνητικοί δικαιούχοι που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας

Η βιωσιμότητα της αίτησης ενίσχυσης εκτιμάται με βάση τις τιμές των κάτωθι αριθμοδεικτών: περιθώριο μικτού κέρδους, περιθώριο καθαρού κέρδους των τριών ετών που έπονται του 2^{ου} έτους μετά την ολοκλήρωση της επενδυτικής πρότασης.

Στους ανωτέρω δείκτες θα εφαρμοσθούν τα κριτήρια ως ακολούθως:

Χρηματοοικονομικοί δείκτες		X+3	X+4	X+5	M.O.
1	Περιθώριο Μικτού Κέρδους	<u>Πωλήσεις – Κόστος Πωληθέντων</u> Πωλήσεις			>10%
2	Περιθώριο Καθαρού Κέρδους	<u>Καθαρά Κέρδη</u> Πωλήσεις			>0,90%

X: έτος ολοκλήρωσης της επενδυτικής πρότασης

Ως βιώσιμη θεωρείται η επένδυση που εκπληρώνει τουλάχιστον 1 από τα 2 ανωτέρω κριτήρια.

β) Δυνητικοί δικαιούχοι που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας

Η βιωσιμότητα της αίτησης ενίσχυσης εκτιμάται με βάση τις τιμές των κάτωθι αριθμοδεικτών: παγιοποίηση περιουσίας, οικονομική μόχλευση, περιθώριο μικτού κέρδους, αποδοτικότητα ενεργητικού και ανάπτυξη εργασιών των τριών ετών που έπονται του 2^{ου} έτους μετά την ολοκλήρωση της επενδυτικής πρότασης.

Στους ανωτέρω δείκτες θα εφαρμοσθούν τα κριτήρια ως ακολούθως:

Χρηματοοικονομικοί δείκτες		X+3	X+4	X+5	M.O.
1	Παγιοποίηση Περιουσίας	<u>Πάγιο Ενεργητικό</u> Σύνολο Ενεργητικού			>0,3
2	Οικονομική Μόχλευση	<u>Ίδια Κεφάλαια</u> Σύνολο Παθητικού			>0,4
3	Περιθώριο Μικτού Κέρδους	<u>Πωλήσεις – Κόστος Πωληθέντων</u> Πωλήσεις			>15%
4	Αποδοτικότητα Ενεργητικού	<u>Καθαρά Κέρδη</u> Σύνολο Ενεργητικού			>1%
5	Ανάπτυξη Εργασιών	$((K.E. t / K.E. t - 1) - 1) \times 100$		Μέσος όρος του ρυθμού ανάπτυξης των εργασιών της τελευταίας τριετίας να είναι θετικός.	

X: έτος ολοκλήρωσης της επενδυτικής πρότασης

Ως βιώσιμη θεωρείται η επένδυση που εκπληρώνει τουλάχιστον 3 από τα 5 ανωτέρω κριτήρια ή συγκεκριμένα τον συνδυασμό των κριτηρίων 1 & 2.

3. Η μοριοδότηση των επιλέξιμων αιτήσεων στήριξης που πληρούν το σύνολο των όρων επιλεξιμότητας της παρ. 1 του παρόντος, διενεργείται με βάση τα κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια), τα οποία στηρίζονται στις αρχές επιλογής της Παρέμβασης ως εξής :

- α)** Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.
 - β)** Παραγωγή προϊόντων ποιότητας (ΠΟΠ, ΠΓΕ).
 - γ)** Προστασία του περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας και χρήση ΑΠΕ) και μείωσης εκπομπών αερίου θερμοκηπίου και επεξεργασίας αποβλήτων.
 - δ)** Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών. Το εν λόγω κριτήριο βαθμολογείται στην περίπτωση που το κόστος των παραγόμενων τελικών γεωργικών προϊόντων με τη χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογικών υπερβαίνει το 5% των συνολικά παραγόμενων τελικών γεωργικών προϊόντων.
 - ε)** Εξοικονόμηση ύδατος.
 - στ)** Διατήρηση υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης ή αύξησή τους.
 - ζ)** Μέγεθος επιχείρησης
 - η)** Ωριμότητα επενδυτικού σχεδίου.
 - θ)** Εξωστρέφεια επιχείρησης.
 - ι)** Η επιχείρηση δραστηριοποιείται εντός των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ) ή σε περιοχή που έχει πληγεί από φαινόμενα που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή όπως πλημμύρες και πυρκαγιές.
- 4.** Η μοριοδότηση ανά κριτήριο, οι συντελεστές βαρύτητας, και η ελάχιστη βαθμολογία της αίτησης στήριξης, προσδιορίζονται στον ακόλουθο πίνακα .

ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1 1.Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον . Ποσοστό επεξεργασίας πρώτης ύλης πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον σε σχέση με τη συνολική πρώτη ύλη που μεταποιεί και εμπορεύεται η επιχείρηση	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία
Ποσοστό >50%	20	10%		10%		10%		15%	
35%< Ποσοστό≤ 50%	15								
20%< Ποσοστό≤ 35%	10								
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2 2. Παραγωγή προϊόντων ποιότητας (όπως ΠΟΠ, ΠΓΕ, βιολογικά) Ποσοστό παραγωγής προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, βιολογικών, ζωικών προϊόντων προερχομένων από ειδικές εκτροφές, προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία
Ποσοστό > 50%	20	10%		15%		-	-	-	-
35% < Ποσοστό ≤ 50%	15								
20% < Ποσοστό ≤ 35%	10								

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3 3. Προστασία του περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας και χρήση ΑΠΕ)	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3.1 Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (πχ. ISO 14001, EMAS)		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		
		Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	
Ποσοστό > 50%	20	10%		15%		15%		15%		
35% < Ποσοστό ≤ 50%	15									
20% < Ποσοστό ≤ 35%	10									
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3.2 Χρήση ΑΠΕ : Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτο-βολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λπ.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	10%		10%		15%		15%		
Ποσοστό > 50%										20
35% < Ποσοστό ≤ 50%										15
20% < Ποσοστό ≤ 35%										10

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4 4.1 Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών Εισαγωγή καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία / Νέο καινοτόμο Προϊόν/ Χαρακτηρισμός παραγωγικής διαδικασίας	ΜΟΡΙΟ- ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία
Το προϊόν χαρακτηρίζεται ως καινοτόμο	20								
Η παραγωγική διαδικασία στο σύνολό της χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη	15								
Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη και το προϊόν είναι επώνυμο.	10	10%		10%		10%		10%	
Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη ή πρόκειται για συσκευασία τελικού καταναλωτή, ή το προϊόν είναι επώνυμο, ή γίνεται εισαγωγή μιας σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, το αποτέλεσμα της οποίας είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο παραγωγής της, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής της.	05								
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5 Εξοικονόμηση ύδατος 5.1 Ποσοστό δαπανών της αίτησης στήριξης σχετικών με τη χρήση -εγκατάσταση- εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	ΜΟΡΙΟ- ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία
Ποσοστό > 50%	20								
35% < Ποσοστό ≤ 50%	15	10%		10%		10%		15%	
20% < Ποσοστό ≤ 35%	10								

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6 Αύξηση θέσεων απασχόλησης Πρόβλεψη για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, σε ΕΜΕ, με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία
Πρόσληψη > 3 ΕΜΕ	20								
Πρόσληψη 1 ως και 3 ΕΜΕ	15	10%		10%		10%		10%	
Διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης	10								
ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7 Μέγεθος Επιχείρησης Πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) καθώς και μεγάλες επιχειρήσεις.	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού– Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία
Πολύ μικρές	20								
Μικρές και Μεσαίες	15	10%		10%		10%		10%	
Μεγάλες	10								

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8 8.1 Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία
Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου									
Βαθμολογείται το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής									
Ποσοστό > 50%	20								
35% < Ποσοστό ≤ 50%	15	10%		10%		10%		10%	
25% < Ποσοστό ≤ 35%	10								

ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9 9.1 Εξωστρέφεια επιχείρησης Βαθμολογείται το ποσοστό των πωλήσεων της επιχείρησης στο εξωτερικό (υφιστάμενη κατάσταση)	ΜΟΡΙΟ-ΔΟΤΗΣΗ	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών				Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων και πολλαπλασιαστικού υλικού – Ανθέων – Φαρμακευτικών και Αρωματικών φυτών			
		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις		Εκσυγχρονισμοί		Ιδρύσεις	
		Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία	Συντελεστής βαρύτητας	Βαθμολογία
Ποσοστό > 50%	20								
35% < Ποσοστό ≤ 50%	15	10%		-		10%		-	
25% < Ποσοστό ≤ 35%	10								
ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			20		20		20		20
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ			40%		40%		40%		40%
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ= ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ* ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			8		8		8		8
ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΝΑΙ								
	ΟΧΙ								

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ					
ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ
Κατηγορία περιοχής παρέμβασης (Περιοχές που έχουν πληγεί από τις επιπτώσεις των φαινομένων που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή ή περιοχές που ανήκουν σε ζώνες απολιγνιτοποίησης	1	Η επιχείρηση δραστηριοποιείται σε ζώνη απολιγνιτοποίησης ή σε περιοχή που έχει πληγεί από φαινόμενα που οφείλονται στην κλιματική αλλαγή όπως πλημμύρες και πυρκαγιές	ΝΑΙ		1
			ΟΧΙ		0
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ					
ΜΕΓΙΣΤΗ			1		
ΕΛΑΧΙΣΤΗ			0		

Το συμπληρωματικό κριτήριο επιλογής πράξης εφαρμόζεται για την σειρά κατάταξης της πράξης στον πίνακα υπαγωγής μόνο εφόσον ο φορέας έχει συγκεντρώσει την ελάχιστη βαθμολογία στην κατηγορία που ανήκει και αφορά επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε περιοχές που ανήκουν σε ζώνες απολιγνιτοποίησης ή σε πληγείσες περιοχές, οι οποίες εξειδικεύονται στη σχετική πρόσκληση .

Άρθρο 9

Υποβολή και διοικητικός έλεγχος αξιολόγησης αιτήσεων στήριξης

1. Με ευθύνη του ΕΦ εκδίδεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της Παρέμβασης προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης εντός του χρονικού διαστήματος που ορίζεται σε αυτήν, σύμφωνα με τη διαδικασία I.1.1 «Έκδοση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος» του κεφαλαίου I.1 του Τίτλου I της 2250/25.07.2023 απόφασης «2^η τροποποίηση της 1040/28.03.2023 απόφασης του Υφυπουργού ΑΑΤ με θέμα «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου παρεμβάσεων ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027», όπως κάθε φορά ισχύει. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος αναρτάται στους διαδικτυακούς τόπους www.diavgia.gr , www.agrotikianaptixi.gr και www.minagric.gr, είκοσι (20) ημερολογιακές ημέρες πριν την έναρξη κάθε περιόδου υποβολής.
2. Μετά τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και εντός του χρονικού διαστήματος που ορίζεται σε αυτήν, οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν προς τον ΕΦ αιτήσεις στήριξης, σύμφωνα με τη διαδικασία 1.1.2 «Υποβολή αιτήσεων στήριξης» του ΣΔΕ. Μετά την οριστικοποίηση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΕ, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής, οι δυνητικοί δικαιούχοι, εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών, αποστέλλουν στον ΕΦ φάκελο υποψηφιότητας που περιλαμβάνει την αίτηση στήριξης όπως παράγεται από το ΟΠΣΚΕ, η οποία υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο του δυνητικού δικαιούχου και συνυπογράφεται από Γεωτεχνικό, Οικονομολόγο και Μηχανικό, μέλη των αντίστοιχων Επιμελητηρίων και τα δικαιολογητικά συμμετοχής που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά, όπως αυτά ορίζονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
3. Οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν ανά ΑΦΜ μόνο μία αίτηση στήριξης ανά πρόσκληση και η αίτηση αφορά μία συγκεκριμένη περιοχή υλοποίησης. Ως περιοχή υλοποίησης νοείται το τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας που υλοποιείται η επένδυση, για την οποία η ένταση στήριξης δεν μεταβάλλεται. Η αίτηση στήριξης μπορεί να αφορά περισσότερους του ενός κλάδους της Παρέμβασης του άρθρου 5 παρ. 2 της παρούσας.
4. Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος αποδέχεται ότι τα στοιχεία του δημοσιοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 98 του Καν. (ΕΕ) 2021/2116 του ΕΚΣ. Τα στοιχεία που δημοσιοποιούνται είναι αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 49 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 του ΕΚΣ σε ειδικό ιστότοπο.
5. Μετά την υποβολή των αιτήσεων στήριξης από τους δυνητικούς δικαιούχους, πραγματοποιείται με ευθύνη του ΕΦ ο διοικητικός έλεγχος, σύμφωνα με τη διαδικασία I.1.3 «Διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης» του ΣΔΕ. Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου, ο ΕΦ δύναται να ζητήσει διευκρινιστικά και/ή συμπληρωματικά στοιχεία εφόσον αυτό προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση.
6. Ο διοικητικός έλεγχος αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης και η εξέταση των ενδικοφανών προσφυγών διενεργείται από: υπαλλήλους του ΕΦ ή υπαλλήλους της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ ή μέλη του μητρώου αξιολογητών ή υπαλλήλους άλλων φορέων του Δημοσίου ή/και εξωτερικό αξιολογητή ιδιώτη ο οποίος επιλέγεται από την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
7. Στις περιπτώσεις που οι ανωτέρω έλεγχοι διενεργούνται από αξιολογητές εκτός των υπαλλήλων του ΕΦ, τα παραδοτέα εξετάζονται από υπαλλήλους του ΕΦ ως προς την τήρηση της διαδικασίας αξιολόγησης, οι οποίοι συμπληρώνουν σχετικό έντυπο (check list) για κάθε παραδοτέο που εξετάζουν. Επιπλέον διενεργούν δειγματοληπτικό έλεγχο και επί της αξιολόγησης φακέλων σε ποσοστό τουλάχιστον 20% επί των παραδοτέων. Εάν διαπιστωθούν

σφάλματα αξιολόγησης κατά τον δειγματοληπτικό έλεγχο, ο ΕΦ δύναται να επεκτείνει τον έλεγχο ανάλογα με τη βαρύτητα των σφαλμάτων.

- 8.** Οι υπάλληλοι που συμμετέχουν στο διοικητικό έλεγχο αξιολόγησης υποβάλλουν στον ΕΦ υ.δ. του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α`75) με την οποία δηλώνουν ότι στο πλαίσιο των καθηκόντων τους που σχετίζονται με τον διοικητικό έλεγχο αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης, δεν συμμετέχουν σε ελέγχους πράξεων που αφορούν σε δυνητικούς δικαιούχους με τους οποίους βρίσκονται ή διατηρούν σχέση που δύναται να χαρακτηριστεί ως σύγκρουση συμφερόντων, δηλαδή σχέση από την οποία να έχουν προσωπικό, οικονομικό κυρίως, συμφέρον εξαρτώμενο από τους δυνητικούς δικαιούχους αυτούς, το οποίο δύναται να επηρεάσει την αμερόληπτη εκτέλεση των καθηκόντων τους με αθέμιτο τρόπο.
- 9.** Τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου εισάγονται από τον αξιολογητή στο ΟΠΣΚΕ σε κατάλληλο φύλλο διοικητικού ελέγχου. Η αξιολόγηση εξετάζεται από τη Γνωμοδοτική Επιτροπή του άρθρου 10 παρ. 1 της παρούσας.
- 10.** Η ενδικοφανής προσφυγή κατά των αποτελεσμάτων του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης που προβλέπεται στην διαδικασία Ι.1.3 του ΣΔΕ υποβάλλεται μέσω του ΟΠΣΚΕ εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία δημοσιοποίησης του Πίνακα Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου. Το έντυπο υποβολής της ενδικοφανούς προσφυγής όπως παράγεται από το ΟΠΣΚΕ μαζί με τυχόν συμπληρωματικά/πρόσθετα δικαιολογητικά αποστέλλεται στον ΕΦ υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο του δυνητικού δικαιούχου εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την οριστικοποίησή του στο ΟΠΣΚΕ. Τα αποτελέσματα της εξέτασης της προσφυγής αποτυπώνονται από τον αξιολογητή στο ΟΠΣΚΕ σε κατάλληλο φύλλο διοικητικού ελέγχου. Η προσφυγή εξετάζεται από τη Γνωμοδοτική Επιτροπή Ενστάσεων του άρθρου 10 παρ. 2 της παρούσας.
- 11.** Με ευθύνη του ΕΦ καταχωρίζεται στο ΟΠΣΚΕ το αποτέλεσμα για κάθε εξετασθείσα προσφυγή και με ευθύνη του ΕΦ μεταφέρεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (εφεξής ΟΠΣΚΑΠ) του άρθρου 58 του ν. 4914/2022, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΚΑΠ.

Άρθρο 10

Γνωμοδοτικές Επιτροπές

- 1.** Η Γνωμοδοτική Επιτροπή Αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης και των τροποποιήσεων αυτών του άρθρου 11 της παρούσας, συγκροτείται με απόφαση Υπουργού ΑΑΤ στην οποία καθορίζονται και οι αρμοδιότητές της και αποτελείται από αποτελείται από πέντε (5) μέλη με τους αναπληρωτές τους ως εξής:
 - α)** τον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ ως πρόεδρο με αναπληρωτή του τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης του ΥΠΑΑΤ,
 - β)** τρία μέλη - υπαλλήλους του ΥΠΑΑΤ, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου κατηγορίας ΠΕ, ειδικότητας κατά προτεραιότητα Γεωτεχνικού, Οικονομικού, Νομικών Σπουδών, Μηχανικού με τους αναπληρωτές τους και
 - γ)** ένα μέλος που προτείνεται από το ΓΕΩΤΕΕ με τον αναπληρωτή του.
- 2.** Έργο της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Αξιολόγησης αιτήσεων στήριξης είναι :
 - α)** η εξέταση της τήρησης των όρων επιλεξιμότητας, των κριτηρίων επιλογής και της διαδικασίας αξιολόγησης
 - β)** η επικύρωση ή τροποποίηση του πορίσματος του εισηγητή

- γ)** η διαβίβαση στον αρμόδιο ΕΦ του πορίσματος του εισηγητή και του πρακτικού διοικητικού ελέγχου. Εφόσον υπάρχουν απορρίψεις επενδυτικών δαπανών, περικοπές προϋπολογισμού επενδυτικών δαπανών, απόρριψη της αίτησης στήριξης ή τυχόν ειδικοί όροι που πρέπει να τηρήσει ο υποψήφιος επενδυτής, αυτά καταγράφονται με σαφή αιτιολόγηση και αναφορά στη σχετική νομική βάση
- δ)** η εξέταση τροποποιήσεων των αιτήσεων στήριξης.
- 3.** Η Γνωμοδοτική Επιτροπή Εξέτασης Ενδικοφανών προσφυγών αποτελείται από τρία (3) μέλη με τους αναπληρωτές τους, συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού ΑΑΤ στην οποία καθορίζονται και οι αρμοδιότητές της και αποτελείται από :
- α)** τον Γενικό Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του ΥΠΑΑΤ ως πρόεδρο, με αναπληρωτή του τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων του ΥΠΑΑΤ και
- β)** δύο μέλη - υπαλλήλους του ΥΠΑΑΤ, εκτός του ΕΦ, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, κατηγορίας ΠΕ, ειδικότητας κατά προτεραιότητα Γεωτεχνικού, Οικονομικού, Νομικών Σπουδών, Μηχανικού, με τους αναπληρωτές τους.
- 4.** Έργο της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Εξέτασης Ενδικοφανών προσφυγών είναι :
- α)** η εξέταση ενδικοφανών προσφυγών επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης του ΕΦ
- β)** η εξέταση ενδικοφανών προσφυγών επί των αποφάσεων τροποποίησης του ΕΦ
- γ)** η εξέταση ενδικοφανών προσφυγών επί των αποφάσεων καταβολής της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης του ΕΦ.
- 5.** Ως εισηγητές στις Γνωμοδοτικές Επιτροπές ορίζονται οι αξιολογητές που αναφέρονται στο άρθρο 9 παρ. 6 της παρούσας. Στην περίπτωση που ο διοικητικός έλεγχος αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης ή η εξέταση της προσφυγής διενεργήθηκε από εξωτερικό αξιολογητή, στη Γνωμοδοτική Επιτροπή συμμετέχουν ως εισηγητές και οι υπάλληλοι του ΕΦ που διενήργησαν έλεγχο επί των παραδοτέων του εξωτερικού αξιολογητή.
- 6.** Οι υπάλληλοι που έχουν διενεργήσει την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης ή έχουν εξετάσει μια προσφυγή δεν συμμετέχουν στη διαδικασία γνωμοδότησης που αφορά τη συγκεκριμένη αίτηση ή προσφυγή παρά μόνο ως εισηγητές. Για τον σκοπό αυτό, υποβάλλουν μαζί με το αξιολογητικό σημείωμα ή την εξέταση της προσφυγής και σχετική υ.δ. του ν. 1599/1986 (Α' 75).

Άρθρο 11

Ένταξη, ανάκληση ένταξης και τροποποίηση ένταξης πράξεων

- 1.** Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας Ι.1.3 «Διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης» του ΣΔΕ, ακολουθεί έκδοση απόφασης ένταξης πράξεων για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.1.4 «Ένταξη πράξεων» του ΣΔΕ. Για την έκδοση της απόφασης ένταξης πράξεων, οι δικαιούχοι αιτήσεων που επιλέχθηκαν προς στήριξη προσκομίζουν στον ΕΦ, εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία έκδοσης του επικαιροποιημένου Πίνακα αποτελεσμάτων διοικητικού ελέγχου της διαδικασίας Ι.1.3 του ΣΔΕ από το ΟΠΣΚΕ, τα δικαιολογητικά ένταξης που αναφέρονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Σε περίπτωση που δεν προσκομισθούν τα αιτούμενα δικαιολογητικά εντός της ανωτέρω προθεσμίας, η αίτηση απορρίπτεται και η διαδικασία ακολουθείται για την επόμενη κατά σειρά πράξη του επικαιροποιημένου Πίνακα αποτελεσμάτων διοικητικού ελέγχου. Η απόφαση ένταξης κοινοποιείται στον δικαιούχο με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος με ευθύνη του ΕΦ.

- 2.** Η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης αποτελεί το χρονικό σημείο ανάληψης νομικής δέσμευσης για τη στήριξη της πράξης ή των πράξεων που περιλαμβάνει. Η απόφαση ένταξης αναρτάται στους διαδικτυακούς τόπους www.diavgia.gr, www.minagric.gr, www.agrotikianaptixi.gr.
- 3.** Ο δικαιούχος έχει τη δυνατότητα να ξεκινήσει την υλοποίηση της επένδυσης πριν την έκδοση της απόφασης ένταξης του στην Παρέμβαση, με δική του ευθύνη.
- 4.** Η διάρκεια υλοποίησης της πράξης ορίζεται στην απόφαση ένταξης, αφορά στην απαραίτητη χρονική περίοδο για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης μέχρι και την εκπλήρωση των ειδικότερων στόχων, όρων και υποχρεώσεων που τίθενται στην απόφαση ένταξης της και μπορεί να τροποποιείται μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του ΕΦ ή πριν τη λήξη της μετά από αίτηση του δικαιούχου.
- 5.** Η ένταξη της πράξης ανακαλείται μετά από τη διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησής της, κατά τα οριζόμενα στη διαδικασία I.1.5 «Ανάκληση ένταξης πράξεων» του ΣΔΕ ή μετά από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής της αίτησης πρώτης πληρωμής στήριξης ή της παράτασής της. Η αίτηση ανάκλησης της ένταξης καταχωρίζεται στο ΟΠΣΚΕ από τον δικαιούχο. Μετά την οριστικοποίηση του διοικητικού ελέγχου αξιολόγησης της αίτησης ανάκλησης της ένταξης, ο φορέας ενημερώνεται από το ΟΠΣΚΕ για το αποτέλεσμα της αίτησής του.
- 6.** Μια ενταγμένη πράξη μπορεί να τροποποιηθεί για έναν ή περισσότερους από τους λόγους που αναφέρονται στη διαδικασία I.1.6 «Τροποποίηση πράξης» του ΣΔΕ εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του θεσμικού πλαισίου.
- 7.** Στην περίπτωση που η τροποποίηση αφορά συγκεκριμένη ενταγμένη πράξη, ο δικαιούχος υποβάλλει αίτηση τροποποίησης στήριξης στο ΟΠΣΚΕ. Εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία οριστικοποίησης της υποβολής της αίτησης τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, ο δικαιούχος αποστέλλει στον ΕΦ το αποδεικτικό υποβολής της αίτησης τροποποίησης, όπως αυτό παράγεται από το ΟΠΣΚΕ συνοδευόμενο από φάκελο με τα δικαιολογητικά τροποποίησης που αναφέρονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- 8.** Το πλήθος των τροποποιήσεων φυσικού και οικονομικού αντικείμενου που επιτρέπονται, δεν υπερβαίνει τον μέγιστο επιτρεπτό αριθμό αιτημάτων πληρωμής.
- 9.** Η συλλογική απόφαση ένταξης τροποποιείται με πρωτοβουλία του ΕΦ στις περιπτώσεις που αναφέρονται στη διαδικασία I.1.6 του ΣΔΕ.
- 10.** Κατά τον διοικητικό έλεγχο αξιολόγησης της αίτησης τροποποίησης επανελέγχεται η επιλεξιμότητα του δικαιούχου με βάση τους όρους επιλεξιμότητας και τα κριτήρια επιλογής. Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τη βαθμολόγηση της αίτησης στήριξης και την ένταξη της στην Παρέμβαση (κριτήρια επιλογής), δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο τροποποίησης, εκτός εάν μετά τον επανέλεγχο της αίτησης τροποποίησης και την εκ νέου βαθμολόγηση της αίτησης στήριξης, δεν μεταβάλλεται η συνολική βαθμολογία αυτής ή δεν υπολείπεται της βαθμολογίας της τελευταίας ενταγμένης πράξης στον επικαιροποιημένο Πίνακα αποτελεσμάτων διοικητικού ελέγχου της διαδικασίας I.1.3 του ΣΔΕ. Ο ΕΦ δύναται να ζητήσει διευκρινιστικά ή συμπληρωματικά στοιχεία τα οποία ο δικαιούχος οφείλει να προσκομίσει εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών, για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης. Σε περίπτωση που δεν προσκομισθούν εντός της προθεσμίας αυτής ο ΕΦ ολοκληρώνει την αξιολόγηση με βάση τα αρχικά στοιχεία του φακέλου.
- 11.** Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της αίτησης τροποποίησης, μετά την εξέτασή του από τη Γνωμοδοτική Επιτροπή Αξιολόγησης του άρθρου 10 της παρούσας, καταχωρίζεται στο ΟΠΣΚΕ. Ο ΕΦ εκδίδει ατομική απόφαση τροποποίησης η οποία δημοσιεύεται στο www.diavgia.gr ενώ ο

δικαιούχος ενημερώνεται μέσω ΟΠΣΚΕ για τις λεπτομέρειες του διοικητικού ελέγχου της αίτησής του.

- 12.** Κατά των αποτελεσμάτων του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων τροποποίησης υποβάλλεται ενδικοφανής προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 25 του Ν. 2690/1999 μέσω του ΟΠΣΚΕ εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την ημέρα ανάρτησης της απόφασης τροποποίησης του ΕΦ στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ. Το έντυπο υποβολής της ενδικοφανούς προσφυγής όπως παράγεται από το ΟΠΣΚΕ μαζί με τυχόν συμπληρωματικά/πρόσθετα δικαιολογητικά αποστέλλεται στον ΕΦ υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο του δυνητικού δικαιούχου εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την οριστικοποίησή του στο ΟΠΣΚΕ. Τα αποτελέσματα της εξέτασης της προσφυγής αποτυπώνονται από τον αξιολογητή στο ΟΠΣΚΕ σε κατάλληλο φύλλο διοικητικού ελέγχου. Η προσφυγή εξετάζεται από τη Γνωμοδοτική Επιτροπή Ενστάσεων του άρθρου 10 της παρούσας.
- 13.** Με ευθύνη του ΕΦ καταχωρίζεται στο ΟΠΣΚΕ το αποτέλεσμα για κάθε εξετασθείσα προσφυγή και μεταφέρεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (εφεξής ΟΠΣΚΑΠ) του άρθρου 58 του ν. 4914/2022, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΚΑΠ.

Άρθρο 12

Επιτροπές Παρακολούθησης Πράξεων

1. Συστήνονται σε κάθε Περιφέρεια ή Περιφερειακή Ενότητα εντός της οποίας υλοποιούνται πράξεις της Παρέμβασης, ΕΠΠ για την επιτόπια επίσκεψη στο πλαίσιο της διενέργειας διοικητικού ελέγχου του ΕΦ. Για την κάλυψη αιτιολογημένων αναγκών δύναται να συστήνονται περισσότερες από μία ΕΠΠ ανά Περιφέρεια ή Περιφερειακή Ενότητα.
2. Οι ΕΠΠ είναι τριμελείς με δυνατότητα διεύρυνσης σε τετραμελείς ή πενταμελείς κατά περίπτωση και αποτελούνται από υπαλλήλους των Περιφερειών και Περιφερειακών Ενοτήτων από τις παρακάτω ειδικότητες:
 - α) έναν Γεωπόνο, κάτοχο τίτλου σπουδών του Τμήματος Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης κατά προτίμηση ή έναν Γεωπόνο άλλης ειδικότητας, ως πρόεδρο
 - β) έναν Πολιτικό Μηχανικό κατά προτίμηση ή έναν Αρχιτέκτονα ή Τοπογράφο Μηχανικό, ως μέλος
 - γ) έναν Οικονομολόγο, ως μέλος
 - δ) εάν η ΕΠΠ έχει διευρυμένη σύνθεση, συμμετέχουν επιπλέον μέλη ειδικοτήτων Μηχανολόγου Μηχανικού ή Ηλεκτρολόγου Μηχανικού ή Κτηνιάτρου ή άλλων σχετικών με τη φύση της προς εξέταση πράξης ή τις ανάγκες της εξέτασης.
3. Με απόφαση του Περιφερειάρχη ορίζονται τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη της ΕΠΠ. Σε εξαιρετικά επείγουσες και πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όταν σε μία Περιφερειακή Ενότητα ή Περιφέρεια δεν υπάρχει κάποια από τις προαναφερόμενες ειδικότητες, ο αρμόδιος Περιφερειάρχης δύναται να ζητήσει την κάλυψη της συγκεκριμένης ειδικότητας από υπαλλήλους άλλης Περιφερειακής Ενότητας ή Περιφέρειας.
4. Ο πρόεδρος και τα μέλη της ΕΠΠ υποβάλλουν υ.δ. του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α` 75), στην οποία αναφέρουν ότι δεν συμμετείχαν στην αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης που εξετάζουν και ότι δεν έχουν σύγκρουση συμφερόντων.
5. Οι αρμοδιότητες της ΕΠΠ είναι :
 - α) Η παρακολούθηση των πράξεων με επιτόπιες επισκέψεις
 - β) Η εξέταση της πιστής εκτέλεσης των πράξεων, σύμφωνα με την εγκεκριμένη αίτηση στήριξης (αρχική ή τροποποιημένη)

- γ) Η εξέταση της πιστότητας των πρωτότυπων στοιχείων που παρέχει ο δικαιούχος και περιλαμβάνονται στην αίτηση πληρωμής στήριξης
- δ) Η εξέταση και οι τυχόν διορθώσεις των συγκεντρωτικών και αναλυτικών καταστάσεων δαπανών που υποβάλλονται από τους δικαιούχους της πράξης
- ε) Η συμπλήρωση των απαραίτητων υποδειγμάτων, που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Άρθρο 13

Διαδικασία καταβολής δημόσιας ενίσχυσης

1. Για την καταβολή της δημόσιας ενίσχυσης που συνδέεται με την πράξη ή για την παροχή ρευστότητας με την μορφή προκαταβολής, απαιτείται η υποβολή αίτησης πληρωμής ή αίτησης προκαταβολής από τον δικαιούχο, σύμφωνα με τη διαδικασία I.4.1 «Υποβολή αίτησης πληρωμής» του ΣΔΕ.
2. Μετά την υποβολή της αίτησης πληρωμής στο ΟΠΣΚΕ, ο δικαιούχος αποστέλλει εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών στην αρμόδια ΕΠΠ του άρθρου 12 της παρούσας, υπογεγραμμένη αίτηση πληρωμής όπως παράγεται στο ΟΠΣΚΕ, μαζί με τα δικαιολογητικά που ορίζονται στο παράρτημα της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, με τα οποία αποδεικνύεται ότι πληρούνται οι χρηματοδοτικές προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στο θεσμικό πλαίσιο της Παρέμβασης και ότι η πράξη υλοποιήθηκε σύμφωνα με την εγκεκριμένη αίτηση στήριξης (αρχική ή τροποποιημένη).
3. Η αίτηση πρώτης πληρωμής στήριξης, αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στο 20% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της πράξης. Οι αιτήσεις μερικών πληρωμών (ενδιάμεσων) αντιστοιχούν κατ' ελάχιστον στο 20% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της πράξης. Η αίτηση τελικής πληρωμής αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στο 10% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της πράξης.
4. Το πλήθος των αιτήσεων πληρωμής που μπορεί να υποβάλλει ο δικαιούχος δεν μπορεί να ξεπερνά τις τέσσερις (4) αιτήσεις ανά πράξη.
5. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος έχει λάβει βαθμολογία στο κριτήριο 9 "Ωριμότητα της επένδυσης" του άρθρου 8 παρ. 3 της παρούσας για χρήση ιδίων κεφαλαίων υποχρεούται να τηρεί διακριτό τραπεζικό λογαριασμό σε ελληνικό τραπεζικό ίδρυμα στον οποίο κατατίθεται το ποσό των ιδίων κεφαλαίων και μέσω του οποίου διενεργούνται συναλλαγές που αφορούν αποκλειστικά την υλοποίηση της αίτησης στήριξης .
6. Ο τραπεζικός λογαριασμός στον οποίο ο δικαιούχος έχει καταθέσει τα ίδια κεφάλαια για τα οποία έχει βαθμολογηθεί διατηρείται μέχρι την ανάλωση του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων και ο δικαιούχος δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει τα εν λόγω ποσά για δαπάνες εκτός της αίτησης στήριξης και να προβεί σε αλλαγή του.
7. Στην περίπτωση χρήσης ιδίων κεφαλαίων για δαπάνες εκτός της αίτησης στήριξης επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 17 της παρούσας.
8. Ο δικαιούχος μετά την ένταξη της πράξης του έχει το δικαίωμα να αιτηθεί τη χορήγηση προκαταβολής το μέγιστο ύψος της οποίας δύναται να ανέρχεται και το 50% της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης που απομένει να χορηγηθεί για την ολοκλήρωση της συγκεκριμένης πράξης.
9. Για τη λήψη της προκαταβολής ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρεί έντοκο διακριτό τραπεζικό λογαριασμό στο ελληνικό τραπεζικό ίδρυμα που εξέδωσε την απαιτούμενη ισόποση Εγγυητική Επιστολή για το έργο της Παρέμβασης, στον οποίο κατατίθεται το ποσό της προκαταβολής και μέσω του οποίου διενεργούνται συναλλαγές που αφορούν αποκλειστικά την υλοποίηση της αίτησης στήριξης.
10. Ο τραπεζικός λογαριασμός ο οποίος συνδέεται με τη χορήγηση προκαταβολής διατηρείται μέχρι την ανάλωση και την εκκαθάριση της προκαταβολής και ο δικαιούχος δεν επιτρέπεται να

χρησιμοποιήσει τα εν λόγω ποσά για δαπάνες εκτός της αίτησης στήριξης και να προβεί σε αλλαγή του.

- 11.** Στην περίπτωση χρήσης της χορηγηθείσας προκαταβολής για δαπάνες εκτός της αίτησης στήριξης επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 17 της παρούσας.
- 12.** Η εκκαθάριση της αίτησης προκαταβολής και η αντίστοιχη αποδέσμευση της Εγγυητικής Επιστολής δύναται να είναι τμηματική, σύμφωνα με τις επιλέξιμες τιμολογηθείσες δαπάνες που αντιστοιχούν στην ανάλωση του ποσού της.
- 13.** Στην περίπτωση που ο δικαιούχος δεν αναλώσει το σύνολο της χορηγηθείσας προκαταβολής, το τυχόν αδιάθετο ποσό επιστρέφεται πριν την κατάθεση της αίτησης τελικής πληρωμής στον ΟΠΕΚΕΠΕ ενώ η εγγυητική επιστολή αποδεσμεύεται πλήρως.
- 14.** Στην περίπτωση που ο δικαιούχος έχει λάβει βαθμολογία στο κριτήριο 9 "Ωριμότητα της επένδυσης" του άρθρου 8 παρ. 3 της παρούσας για ίδια κεφάλαια, η ανάλωση της προκαταβολής αρχίζει μετά τη πλήρη ανάλωση των ιδίων κεφαλαίων και οφείλει να συμπεριλάβει σε αίτηση πληρωμής πρώτα τις δαπάνες που έχουν εξοφληθεί από τον διακριτό τραπεζικό λογαριασμό που αφορά στα ίδια κεφάλαια και κατόπιν τις δαπάνες που έχουν εξοφληθεί από τον τραπεζικό λογαριασμό που αφορά την προκαταβολή.
- 15.** Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει προβεί σε λήψη προκαταβολής και δανείου, η ανάλωση του δανείου αρχίζει μετά την ανάλωση της προκαταβολής και οφείλει να συμπεριλάβει σε αίτηση πληρωμής πρώτα τις δαπάνες που έχουν εξοφληθεί από τον τραπεζικό λογαριασμό που αφορά στην προκαταβολή και κατόπιν τις δαπάνες που έχουν εξοφληθεί από τον τραπεζικό λογαριασμό που αφορά τα δανειακά κεφάλαια.
- 16.** Ο δικαιούχος δύναται να ανακαλέσει εγγράφως την αίτηση πληρωμής/προκαταβολής οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή της, σύμφωνα με τη διαδικασία I.4.2 «Ανάκληση αιτήσεων πληρωμής» του ΣΔΕ.
- 17.** Αίτηση ανάκλησης πληρωμής από τον δικαιούχο, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή στις περιπτώσεις που έχει ενημερωθεί για διενέργεια ελέγχου ή διαπιστώθηκαν ευρήματα ελέγχου. Η ανάκληση επαναφέρει τον δικαιούχο σε θέση υποβολής αίτησης πληρωμής συμπεριλαμβανομένης της προθεσμίας υποβολής της.
- 18.** Ο δικαιούχος μπορεί, σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων, να διορθώσει και να προσαρμόσει την αίτηση πληρωμής ή προκαταβολής και/ή τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή τους, σύμφωνα με τη διαδικασία I.4.3 «Διόρθωση προφανών σφαλμάτων στις αιτήσεις πληρωμής» του ΣΔΕ. Η αίτηση για την διόρθωση υποβληθείσας αίτησης πληρωμής ή προκαταβολής και/ή των συνυποβαλλόμενων δικαιολογητικών εξετάζεται από τον ΕΦ, ο οποίος, αναγνωρίζει ή όχι το προφανές σφάλμα.
- 19.** Μετά την παραλαβή της αίτησης πληρωμής/προκαταβολής, η αρμόδια ΕΠΠ εξετάζει την πληρότητα αυτής. Στην περίπτωση:
 - α)** ελλιπούς και/ή λανθασμένης αίτησης, ενημερώνει το δικαιούχο για την αποστολή των ελλειπόντων και/ή ορθών δικαιολογητικών εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία ενημέρωσής του και ταυτόχρονα ενημερώνει τον ΕΦ σχετικά. Σε περίπτωση μη συμπλήρωσής της στο διάστημα αυτό, η ΕΠΠ επιστρέφει αμελλητί το φάκελο πληρωμής/προκαταβολής, στο δικαιούχο και ενημερώνει τον ΕΦ για να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, σύμφωνα με τη διαδικασία I.4.4 «Διοικητικός έλεγχος και έγκριση αιτήσεων πληρωμής ή προκαταβολής» του ΣΔΕ.
 - β)** πλήρους αίτησης, πραγματοποιεί εξέταση της αίτησης πληρωμής/ προκαταβολής που υποβάλλει ο δικαιούχος και συμπληρώνει τα προβλεπόμενα υποδείγματα στο παράρτημα της πρόσκλησης.

20. Για την αίτηση πληρωμής προβαίνει:

- α)** στην εξέταση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου όπως αναρτάται στο ΟΠΣΚΕ.
- β)** στην εξέταση της πληρότητας των απαιτούμενων δικαιολογητικών καταβολής δημόσιας ενίσχυσης, που περιέχονται στο φάκελο της αίτησης πληρωμής, καθώς και των νόμιμων πρωτότυπων παραστατικών στοιχείων δαπανών και πλήρους εξόφλησης αυτών που αναφέρονται στην αναλυτική κατάσταση πληρωμών (Υπόδειγμα του παραρτήματος της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, ως προς την πιστότητα στοιχείων συστατικών μερών των συναλλαγών, όσον αφορά την απόλυτη ταύτισή τους αφενός με την υλοποίηση των σχετικών εργασιών (περιγραφή φυσικού αντικείμενου) και αφετέρου με το κόστος τους (οικονομικό αντικείμενο) σε σχέση με τις προβλεπόμενες εργασίες της ένταξης πράξης ή της τροποποίησής της. Στη συνέχεια η ΕΠΠ σφραγίζει κάθε παραστατικό με την σφραγίδα ελέγχου ΕΠΠ με την ένδειξη: «Στρατηγικό Σχέδιο για την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΣΣ ΚΑΠ)2023-2027 Ελέγχθηκε για την Παρέμβαση Π3-73-2.3» και συμπληρώνει το Υπόδειγμα «Έλεγχος δικαιολογητικών αίτησης πληρωμής» του παραρτήματος της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, με μονογραφή από τα μέλη της σε κάθε σελίδα. Η τελευταία σελίδα μεταξύ των άλλων συμπεριλαμβάνει παρατηρήσεις, το ονοματεπώνυμο κάθε μέλους της, την ειδικότητά του καθώς και την υπογραφή του.
- γ)** στη διενέργεια επιτόπιας επίσκεψης στην τοποθεσία υλοποίησης της επένδυσης, προκειμένου να πιστοποιήσει την πρόοδο των εργασιών (φυσικό αντικείμενο) και το κόστος (οικονομικό αντικείμενο) σύμφωνα την αρχικά ενταγμένη πράξη ή την τροποποίησή της όπως εμφανίζεται στο ΟΠΣΚΕ. Μετά το πέρας αυτής, συντάσσει «Πρακτικό επιτόπιας επίσκεψης αίτησης πληρωμής» σύμφωνα με το Υπόδειγμα του παραρτήματος της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, με μονογραφή από τα μέλη της σε κάθε σελίδα. Η τελευταία σελίδα μεταξύ των άλλων συμπεριλαμβάνει παρατηρήσεις, το ονοματεπώνυμο κάθε μέλους της, την ειδικότητά του καθώς και την υπογραφή του.
- δ)** στη συμπλήρωση του εντύπου της αίτησης πληρωμής, που της υποβλήθηκε, με τις τυχόν αναγκαίες επισημειωματικές παρατηρήσεις της όπου απαιτείται, με μονογραφή από τα μέλη της σε κάθε σελίδα με την σχετική παρατήρησή της. Η τελευταία σελίδα μεταξύ των άλλων, συμπεριλαμβάνει το ονοματεπώνυμο κάθε μέλους της, την ειδικότητά του καθώς και την υπογραφή του και
- ε)** στη σύνταξη διαβιβαστικού των ανωτέρω υποδειγμάτων το οποίο φέρει την υπογραφή του προϊσταμένου της υπηρεσίας και τη διαβίβασή του μαζί με πλήρες αντίγραφο του φακέλου της αίτησης πληρωμής, στον ΕΦ. Στον φάκελο που διαβιβάζει στον ΕΦ η ΕΠΠ συμπεριλαμβάνει και αποδεικτικά στοιχεία (φωτογραφική τεκμηρίωση με γεωσήμανση) που αφορούν τον ενισχυόμενο μηχανολογικό εξοπλισμό και τις επιδοτούμενες εγκαταστάσεις. Στην περίπτωση που η αιτηθείσα δαπάνη αφορά μηχανολογικό εξοπλισμό, προσκομίζονται μία φωτογραφία με γεωσήμανση που απεικονίζει τον σειριακό αριθμό του μηχανήματος και μία φωτογραφία με γεωσήμανση από την οποία αποδεικνύεται ότι ο εξοπλισμός έχει εγκατασταθεί στην ενισχυόμενη μονάδα στην προβλεπόμενη θέση του υπομνηματικού σχεδίου. Στην τελική πληρωμή, η Επιτροπή Παρακολούθησης πιστοποιεί ότι ο μηχανολογικός εξοπλισμός είναι εγκατεστημένος και λειτουργεί στο σύνολό του.

- 21.** Για την αίτηση προκαταβολής προβαίνει:
- α)** στην εξέταση πληρότητας των απαιτούμενων δικαιολογητικών προκαταβολής που περιέχονται στο φάκελο της αίτησης προκαταβολής,
 - β)** στην εξέταση της εγκυρότητας της εγγυητικής επιστολής μέσω γραπτής επικοινωνίας με το τραπεζικό ίδρυμα που την εξέδωσε,
 - γ)** στη συμπλήρωση του εντύπου της αίτησης του ΟΠΣΚΕ που της υποβλήθηκε, με τις αναγκαίες επισημειωματικές παρατηρήσεις της όπου απαιτείται, με μονογραφή από τα μέλη της σε κάθε σελίδα με την σχετική παρατήρησή της. Η τελευταία σελίδα μεταξύ των άλλων συμπεριλαμβάνει παρατηρήσεις, καθώς και το ονοματεπώνυμο, την ειδικότητα κάθε μέλους της Επιτροπής, την ειδικότητά του καθώς και την υπογραφή του.
 - δ)** στη σύνταξη διαβιβαστικού το οποίο φέρει την υπογραφή του προϊσταμένου της υπηρεσίας και τη διαβίβασή της μαζί με πλήρες αντίγραφο του φακέλου της αίτησης πληρωμής, στον ΕΦ.
- 22.** Για τις αιτήσεις πληρωμής και προκαταβολής που εξετάζει, η ΕΠΠ διατηρεί αντίγραφο στο φάκελο του δικαιούχου και διαβιβάζει τον φάκελο στον ΕΦ.
- 23.** Η ΕΠΠ ολοκληρώνει την εργασία της για κάθε αίτηση πληρωμής/προκαταβολής εντός σαράντα (40) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης ή από την ημερομηνία της αποστολής των τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών με τα οποία η αίτηση καθίσταται πλήρης.
- 24.** Μετά τη διαβίβαση του φακέλου της αίτησης πληρωμής / προκαταβολής στον ΕΦ από την ΕΠΠ, ο ΕΦ διενεργεί διοικητικό έλεγχο, σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.4.4 «Διοικητικός έλεγχος και έγκριση αιτήσεων πληρωμής ή προκαταβολής» του ΣΔΕ, όπου επανελέγχεται η επιλεξιμότητα του δικαιούχου στους όρους επιλεξιμότητας και στα κριτήρια επιλογής. Τα υποδείγματα που έχουν αποσταλεί από την ΕΠΠ, καταχωρίζονται στο ΟΠΣΚΕ από τον ΕΦ ο οποίος προβαίνει στην αναγνώριση και εκκαθάριση του ποσού της δημόσιας ενίσχυσης.
- 25.** Όταν στην αίτηση πληρωμής συμπεριλαμβάνονται υπερβάσεις του φυσικού και/ή οικονομικού αντικείμενου, αυτές κρίνονται μη επιλέξιμες και λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ενδεχόμενων κυρώσεων. Αποδεκτό φυσικό και οικονομικό αντικείμενο είναι το εκάστοτε εγκεκριμένο, είτε βάσει απόφασης ένταξης, είτε βάσει εγκεκριμένης απόφασης τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου. Οποιαδήποτε υπέρβαση, αιτιολογημένη ή μη, του αρχικού προϋπολογισμού και/ή του φυσικού αντικείμενου, όπως αυτά προσδιορίζονται στην απόφαση ένταξης, επιβαρύνει αποκλειστικά και μόνο τον δικαιούχο.
- 26.** Στις περιπτώσεις διαπιστώσεων μειώσεων ή κυρώσεων, ο δικαιούχος ενημερώνεται εγγράφως για τις ενδεχόμενες περικοπές πριν την έκδοση της απόφασης πληρωμής προκειμένου να εκφράσει τις αντιρρήσεις του, οι οποίες ελέγχονται από τον ΕΦ.
- 27.** Η δημόσια ενίσχυση καταβάλλεται σε λογαριασμό του δικαιούχου, σύμφωνα με την διαδικασία Ι.4.5 «Καταβολή δημόσιας ενίσχυσης» του ΣΔΕ, ο οποίος δηλώνεται σε κάθε αίτηση πληρωμής στο ΟΠΣΚΕ.
- 28.** Η ενδικοφανής προσφυγή επί του αποτελέσματος εκκαθάρισης δημόσιας ενίσχυσης που προβλέπεται στη διαδικασία Ι.4.5 «Καταβολή δημόσιας ενίσχυσης» του ΣΔΕ υποβάλλεται μέσω του ΟΠΣΚΕ εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία ανάρτησης της απόφασης καταβολής της δημόσιας ενίσχυσης του ΕΦ στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ. Το έντυπο υποβολής της ενδικοφανούς προσφυγής όπως παράγεται από το ΟΠΣΚΕ μαζί με τυχόν συμπληρωματικά/πρόσθετα δικαιολογητικά αποστέλλεται στον ΕΦ υπογεγραμμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο του δικαιούχου εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την οριστικοποίησή του στο ΟΠΣΚΕ. Τα αποτελέσματα της εξέτασης της προσφυγής αποτυπώνονται από τον αξιολογητή

στο ΟΠΣΚΕ σε κατάλληλο φύλλο διοικητικού ελέγχου. Η προσφυγή εξετάζεται από τη Γνωμοδοτική Επιτροπή Ενστάσεων του άρθρου 10 της παρούσας.

- 29.** Με ευθύνη του ΕΦ καταχωρίζεται στο ΟΠΣΚΕ το αποτέλεσμα για κάθε εξετασθείσα προσφυγή και μεταφέρεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (εφεξής ΟΠΣΚΑΠ) του άρθρου 58 του ν. 4914/2022, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΚΑΠ με ευθύνη του ΕΦ.

Άρθρο 14

Ολοκλήρωση πράξης

- 1.** Η ολοκλήρωση μιας πράξης συντελείται σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.4.6 «Ολοκλήρωση πράξης» του ΣΔΕ. Στο πλαίσιο της ανωτέρω διαδικασίας, ο ΕΦ οριστικοποιεί το συγχρηματοδοτούμενο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της πράξης, σύμφωνα με τα Υποδείγματα του Παραρτήματος της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος που του απέστειλε η ΕΠΠ και πιστοποιεί την τήρηση των υποχρεώσεων που είχε αναλάβει ο δικαιούχος κατά την διάρκεια υλοποίησης της πράξης και σύμφωνα με την απόφαση ένταξής της.
- 2.** Η ΕΠΠ προβαίνει στην εξέταση των στοιχείων που έχουν υποβληθεί με την Έκθεση Ολοκλήρωσης Πράξης που υπέβαλε ο δικαιούχος στο φάκελο της αίτησης τελικής πληρωμής και αυτών που τηρεί στο φάκελο του έργου και στο ΟΠΣΚΕ, προκειμένου να επαληθεύσει:
 - α)** την ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου του επενδυτικού σχεδίου,
 - β)** τα στοιχεία του οικονομικού αντικείμενου, όπως αυτό έχει αποτυπωθεί στο ΟΠΣΚΕ,
 - γ)** τις δαπάνες που προέκυψαν και τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο,
 - δ)** τη συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο επενδυτικό σχέδιο από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα,
 - ε)** το γεγονός ότι το επενδυτικό σχέδιο είναι ολοκληρωμένο/λειτουργικό και
 - στ)** οι δαπάνες δεν έχουν προταθεί για συγχρηματοδότηση σε άλλο πρόγραμμα.
- 3.** Η απόφαση καταβολής τελικής δόσης δημόσιας ενίσχυσης επέχει θέση απόφασης ολοκλήρωσης πράξης, έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, των υποχρεώσεων του δικαιούχου και κοινοποιείται στον δικαιούχο με κάθε πρόσφορο τρόπο.
- 4.** Στις περιπτώσεις όπου, παρότι έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες σχετιζόμενες με την πράξη, ο δικαιούχος αδυνατεί να ολοκληρώσει την πράξη, για λόγους ανωτέρας βίας, ή εξαιτίας εξαιρετικών περιστάσεων ανεξάρτητων από τη βούλησή του, των οποίων οι συνέπειες δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν μολονότι έχει επιδείξει κάθε δυνατή επιμέλεια καθώς και για άλλους λόγους επαρκώς τεκμηριωμένους, οφείλει να το δηλώσει υποβάλλοντας αίτηση παραίτησης από την υλοποίηση του υπολοίπου της επένδυσης. Ως ανωτέρα βία θεωρούνται οι περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 του Καν. (ΕΕ) 2021/2116 του ΕΚΣ. Τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζονται από τον επενδυτή προκειμένου να στοιχειοθετηθούν τα ανωτέρω, πρέπει να είναι αδιαμφισβήτητα. Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας και οι εξαιρετικές περιστάσεις κοινοποιούνται εγγράφως στον ΕΦ αμέσως μόλις ο δικαιούχος είναι σε θέση να το πράξει.
- 5.** Η αίτηση παραίτησης της παρ. 4 του παρόντος συνοδεύεται από τεχνική έκθεση στην οποία περιγράφεται το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο. Ο ΕΦ, από τη στιγμή που λάβει γνώση της εν λόγω αδυναμίας του δικαιούχου, προβαίνει αμελλητί σε τυπική ολοκλήρωση της πράξης, εφόσον διαπιστωθεί από την ΕΠΠ με την Έκθεση ολοκλήρωσης πράξης ότι το έργο που έχει υλοποιηθεί είναι λειτουργικό. Ο ΕΦ τροποποιεί τα στοιχεία της πράξης δεδομένων των πραγματοποιηθεισών δαπανών και στη συνέχεια προβαίνει στην έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου. Σε περίπτωση που το έργο που υλοποιήθηκε δεν είναι λειτουργικό και

δεν γίνονται αποδεκτοί οι λόγοι ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, η τυχόν καταβληθείσα δημόσια ενίσχυση ανακτάται και ανακαλείται η ένταξη πράξης στην Παρέμβαση.

6. Προκειμένου να συμπληρώσει την Έκθεση ολοκλήρωσης πράξης, η ΕΠΠ λαμβάνει υπόψη της τα ακόλουθα:

α) σε περίπτωση που το μη υλοποιηθέν τμήμα της επένδυσης αποτέλεσε αντικείμενο βαθμολόγησης κατά την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης, η επένδυση δεν θεωρείται ολοκληρωμένη.

β) Οι αλλαγές που έχουν επέλθει στην επένδυση από την ημερομηνία έναρξης μέχρι και την ημερομηνία ολοκλήρωσής της δεν αφορούν :

i. Μείωση των δαπανών του έργου σε σημείο ώστε να θίγεται η βιωσιμότητα και η επιλεξιμότητα αυτού, ιδίως μη υλοποίηση δαπανών που αποτελούσαν προϋπόθεση για την ένταξη του επενδυτικού σχεδίου στη συγκεκριμένη Παρέμβαση.

ii. Αλλαγή του στόχου ή μεγάλη μείωση των στόχων της επένδυσης άνω του 50% της αίτησης στήριξης.

Άρθρο 15

Υποχρεώσεις των Δικαιούχων

Οι προϋποθέσεις χορήγησης της δημόσιας ενίσχυσης καθώς και οι υποχρεώσεις των δικαιούχων τόσο κατά την υλοποίηση της επένδυσης όσο και για το χρονικό διάστημα των πέντε (5) ετών που ξεκινούν από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης (διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων) είναι:

- 1.** να υλοποιήσουν την επένδυση σύμφωνα με το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο όπως αυτό αποτυπώνεται στο ΟΠΣΚΕ, τις τιθέμενες προθεσμίες αλλά και με βάση τα όσα προβλέπονται στην απόφαση ένταξης των αιτήσεων στήριξης στην Παρέμβαση, όπως ισχύει κάθε φορά
- 2.** να αναρτούν κατά την διάρκεια της υλοποίησης της επένδυσης και πριν από την αίτηση πρώτης πληρωμής επεξηγηματική πινακίδα ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα στον χώρο πραγματοποίησης των εργασιών, όπου να επιδεικνύεται η συμβολή του αντίστοιχου προγράμματος ενίσχυσης της επένδυσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σημείο i της παρ. 2 του άρθρου 123 του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 του ΕΚΣ καθώς και στα άρθρα 5 και 6 και στα παραρτήματα II και III του Καν. (ΕΕ) 2022/129 της Επιτροπής περί του εμβλήματος της Ένωσης
- 3.** να υποβάλλουν αίτηση πρώτης πληρωμής που περιλαμβάνει δαπάνες, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην εκάστοτε απόφαση ένταξης της αίτησης στήριξης στην Παρέμβαση στο προβλεπόμενο ποσοστό από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 13 της παρούσας. Εάν κατά την υποβολή της αίτησης ή και κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου αξιολόγησης της αίτησης πληρωμής, διαπιστωθεί ότι οι αιτούμενες δαπάνες δεν αντιστοιχούν στο προβλεπόμενο ποσοστό της παρ 3 του άρθρου 13 της παρούσας επί του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του έργου, η αίτηση πληρωμής απορρίπτεται ως μη αποδεκτή και ο δικαιούχος οφείλει άπαξ εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την απόρριψη της αίτησης και πριν την ημερομηνία παρέλευσης της προθεσμίας υποβολής της αίτησης πρώτης πληρωμής ή την ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης ανάλογα με την περίπτωση, να υποβάλλει νέα αίτηση πληρωμής, η οποία καλύπτει την παραπάνω υποχρέωση. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει λάβει προκαταβολή εντός της ανωτέρω προθεσμίας, το ύψος της οποίας καλύπτει το προβλεπόμενο ποσοστό, από τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 13 της παρούσας, καλύπτεται η ανωτέρω υποχρέωση

- 4.** να τηρούν το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης, όπως αυτό έχει εγκριθεί και αναρτηθεί στο ΟΠΣΚΕ. Η ίδια συμμετοχή, όπως αυτή αναλύεται στο χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης, καλύπτεται από τον δικαιούχο με ίδια κεφάλαια και/ή με τραπεζικό δανεισμό, εφόσον είναι απαραίτητο. Σε περίπτωση που το χρηματοδοτικό σχήμα τροποποιηθεί, προηγείται από τον δικαιούχο σχετική αίτηση τροποποίησης της πράξης πριν την υποβολή αίτησης πληρωμής, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 11 παρ. 4 της παρούσας
- 5.** να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης επιχείρησης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων παρά μόνο μετά από αποδοχή του ΕΦ
- 6.** να χρησιμοποιούν τα πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί για δραστηριότητες σύμφωνα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης στην Παρέμβαση
- 7.** να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στην αρμόδια ΕΠΠ και στον ΕΦ. Τα πάγια στοιχεία που αντικατέστησε ο δικαιούχος μέσω της αίτησης στήριξης δεν επιτρέπεται να πωληθούν ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας
- 8.** να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα και/ή να μην παύουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 3 του Καν. (ΕΕ) 2021/2116 του ΕΚΣ, όπως ισχύει κάθε φορά
- 9.** να λειτουργούν, στο πλαίσιο των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους τουλάχιστον σε ποσοστό 60% της εγκεκριμένης δυναμικότητας, σε ότι αφορά στα τελικά γεωργικά προϊόντα της επένδυσης
- 10.** να δημιουργήσουν με την ολοκλήρωση της επένδυσης, τις θέσεις εργασίας που προβλέπονται κατά την ένταξή τους στην Παρέμβαση. Οι μικρομεσαίες και οι μεγάλες επιχειρήσεις υποχρεούνται να διατηρήσουν τις θέσεις αυτές για τρία (3) και για πέντε (5) έτη τουλάχιστον αντίστοιχα, από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης εκκαθάρισης της αίτησης τελικής πληρωμής
- 11.** να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ με τα δεδομένα και έγγραφα που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των πράξεων που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΚΕ
- 12.** να τηρούν όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα τα οποία σχετίζονται με την ενισχυόμενη πράξη, για τη χρονική περίοδο που αναφέρεται στο άρθρο 29 παρ. 2 της 3506/18-12-2023 (ΦΕΚ Β' 7144) υπουργικής απόφασης.
- 13.** να παρέχουν κάθε σχετική πληροφόρηση, που αφορά στην υλοποίηση της επένδυσης και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε πρωτότυπα παραστατικά ζητηθούν, παρέχοντας πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία σε όλες τις ενωσιακές και εθνικές ελεγκτικές αρχές
- 14.** να παρέχουν στην ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ και/ ή στους διορισμένους αξιολογητές ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων

Άρθρο 16 **Έλεγχος Πράξεων**

- 1.** Η ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 είναι υπεύθυνη για την οργάνωση και τον καθορισμό όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με τους ελέγχους που αναφέρονται στο κεφάλαιο II.2 «Παραεμβάσεις εκτός ΟΣΔΕ» του τίτλου II «Έλεγχοι και Κυρώσεις» του ΣΔΕ.
- 2.** Ο δικαιούχος καθ' όλη τη διάρκεια επιλεξιμότητας της πράξης τηρεί απόλυτα την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία. Κάθε διαπίστωση παράβασης από τους ελέγχους, επιφέρει ανάκτηση της δημόσιας ενίσχυσης ανάλογη του ύψους του ευρήματος, όπως αυτό καθορίζεται στην έκθεση ελέγχου και στις κυρώσεις του άρθρου 17 της παρούσας.

Άρθρο 17 **Εφαρμογή Διοικητικών Κυρώσεων - Ανάκτηση Στήριξης**

- 1.** Η αιτούμενη στήριξη απορρίπτεται ή, στην περίπτωση που έχει ήδη χορηγηθεί δημόσια ενίσχυση αυτή ανακτάται εξ ολοκλήρου όταν δεν πληρούνται :
 - α)** οι όροι επιλεξιμότητας και τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 8 της παρούσας και
 - β)** άλλες υποχρεώσεις που προβλέπονται από διατάξεις της ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας που συνδέονται με την ενισχυόμενη δράση και επηρεάζουν λειτουργικά την επένδυση.
- 2.** Οι ίδιες συνέπειες επέρχονται και εάν διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία με σκοπό να λάβει δημόσια ενίσχυση. Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος αποκλείεται από την Παρέμβαση τόσο για το έτος της διαπίστωσης, όσο και για το επόμενο.
- 3.** Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί τροποποίησης του επενδυτικού σχεδίου, εάν η ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης ή εντός πενταετίας από την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας αυτής, τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 15 της παρούσας, καθώς και αυτές που απορρέουν από την απόφαση ένταξης του φορέα στην Παρέμβαση και/ή αναφέρονται στο ΟΠΣΚΕ, επιβάλλονται οι κυρώσεις που αναφέρονται στον ακόλουθο πίνακα. Για την επιβολή τους λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα της παράβασης, η έκταση, καθώς και η διάρκεια της μη συμμόρφωσης σε σχέση με τις προϋποθέσεις στήριξης.
- 4.** Οι κυρώσεις του παρόντος δεν επιβάλλονται όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία ή σε σφάλμα της αρμόδιας ή άλλης αρχής και το σφάλμα αυτό δεν μπορούσε, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να εντοπιστεί από το υπόχρεο προς συμμόρφωση πρόσωπο.
- 5.** Μη επιλέξιμες δαπάνες που εντοπίζονται κατά τη διάρκεια των επιτόπιων ελέγχων υποβάλλονται κατ' αναλογία σε διοικητική κύρωση που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 63 του Καν. (ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής. Σε αυτή την περίπτωση οι δαπάνες που εξετάζονται είναι οι σωρευτικές δαπάνες που προκύπτουν κατά τον συγκεκριμένο έλεγχο, με την επιφύλαξη των αποτελεσμάτων των προηγούμενων επιτόπιων ελέγχων των εν λόγω ενεργειών, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 63 του Καν. (ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής.
- 6.** Οι δαπάνες που χαρακτηρίζονται ως μη επιλέξιμες και αποτελούν αντικείμενο δημοσιονομικής διόρθωσης δεν μπορούν να αντικατασταθούν από άλλες επιλέξιμες δαπάνες του δικαιούχου στο πλαίσιο της πράξης.
- 7.** Η αίτηση στήριξης απορρίπτεται σε περίπτωση που ο δικαιούχος ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του εμποδίζει τη διενέργεια οποιουδήποτε σχετικού ελέγχου, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

8. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Οι προς επιβολή κυρώσεις συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα και επιβάλλονται αθροιστικά:

		ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ – ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ / Η ΕΝΤΟΣ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ	
ΟΡΟΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ- ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ		ΚΥΡΩΣΗ	
		ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ - ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
1. Τήρηση των όρων επιλεξιμότητας του άρθρου 8 της παρούσας και των υποχρεώσεων που προβλέπονται από διατάξεις της ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας που συνδέονται με την ενισχυόμενη δράση και επηρεάζουν λειτουργικά την επένδυση.	Σε περίπτωση μη τήρησης από την πλευρά του δικαιούχου των όρων επιλεξιμότητας και των υποχρεώσεων του, η αιτούμενη στήριξη απορρίπτεται ή στην περίπτωση που έχει ήδη χορηγηθεί δημόσια ενίσχυση αυτή ανακτάται εξ ολοκλήρου.		
2. Αλήθεια και ακρίβεια των στοιχείων που δηλώνει ο δικαιούχος προκειμένου να λάβει ενίσχυση.	Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία ως αληθή προκειμένου να λάβει δημόσια ενίσχυση, η αιτούμενη στήριξη απορρίπτεται ή, στην περίπτωση που έχει ήδη χορηγηθεί δημόσια ενίσχυση αυτή ανακτάται εξ ολοκλήρου. Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος αποκλείεται από την Παρέμβαση τόσο για το έτος της διαπίστωσης, όσο και για το επόμενο.		
3. Υποβολή αίτησης πρώτης πληρωμής το αργότερο εντός ενός έτους από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης πράξης ή μέχρι την ημερομηνία λήξης ληφθείσας παράτασης, ή υποβολή νέας αίτησης εντός διμήνου σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος πληρωμής και πριν τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας.	Σε περίπτωση που η αίτηση πρώτης πληρωμής δεν υποβληθεί εντός του προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος, οι δικαιούχοι αιτούνται παραιτήση από την υλοποίηση της επένδυσης υποβάλλοντας σχετική αίτηση, διαφορετικά η ένταξη πράξης ανακαλείται αυτοδίκαια και οι δικαιούχοι αποκλείονται από την υποβολή άλλης αίτησης στήριξης στην εν λόγω Παρέμβαση για δύο έτη από την ημερομηνία της απόφασης ανάκλησης.		

<p>4. Τήρηση του καθοριζόμενου ποσοστού των αιτούμενων δαπανών επί του εγκεκριμένου προϋπολογισμού ή υποβολή νέας αίτησης εντός διμήνου σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος πληρωμής λόγω μη τήρησης του καθοριζόμενου ποσοστού και πριν τη λήξη των τιθέμενων προθεσμιών κατά περίπτωση.</p>	<p>Σε περίπτωση μη τήρησης του καθοριζόμενου ποσοστού και μη υποβολής άπαξ εντός διμήνου από την απόρριψη της αίτησης, νέας αίτησης με βάση τα απαιτούμενα ποσοστά, οι δικαιούχοι οφείλουν να παραιτηθούν από την υλοποίηση της επένδυσης υποβάλλοντας σχετική αίτηση, διαφορετικά η ένταξη πράξης ανακαλείται αυτοδικαία, τυχόν καταβληθέντα ποσά δημόσιας ενίσχυσης ανακτώνται σύμφωνα με την διαδικασία ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων και οι δικαιούχοι αποκλείονται από την υποβολή άλλης αίτησης στήριξης στην εν λόγω Παρέμβαση για δύο έτη από την ημερομηνία της απόφασης ανάκλησης.</p>	
<p>5. Τήρηση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης.</p>	<p>Στην περίπτωση μη τήρησης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, και παράδου εξαμηνιαίας αποκλειστικής προθεσμίας κατά την οποία ο δικαιούχος δεν έχει ενημερώσει τους φορείς παρακολούθησης της επένδυσης (ΕΦ, ΕΠΠ) για την πορεία της και δεν έχει αιτηθεί παράταση δεόντως αιτιολογημένη, η επένδυση θεωρείται ότι εγκαταλείφθηκε, η απόφαση ένταξης ανακαλείται και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις ανακτώνται.</p>	
<p>6. Παραίτηση από τμήμα του επενδυτικού σχεδίου σε περίπτωση αδυναμίας ολοκλήρωσής του.</p>	<p>Σε περίπτωση που το τμήμα του έργου που υλοποιήθηκε δεν είναι λειτουργικό, η τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση ανακτάται και ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης στην Παρέμβαση, εκτός από τις περιπτώσεις εγκεκριμένων λόγων ανωτέρας βίας.</p>	
<p>7. Διατήρηση περιουσιακών στοιχείων που ενισχύθηκαν</p>	<p>Μεταβίβαση παγίων που ενισχύθηκαν στο πλαίσιο της Παρέμβασης χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους από άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε μη πιστοποίηση της επένδυσης και ανάκτηση των τυχόν καταβληθεισών ενισχύσεων.</p>	<p>Μεταβίβαση παγίων μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους με άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα χωρίς σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε ανάκτηση της δημόσιας ενίσχυσης που καταβλήθηκε για την απόκτηση των παγίων αυτών με την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση δεν έχει διακόψει τη δραστηριότητα για την οποία ενισχύθηκε. Σε αντίθετη περίπτωση, ο ΕΦ οφείλει να προβεί άμεσα στην ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας ενίσχυσης αναλογικά για</p>

		τα έτη διακοπής της ενισχυθείσας δραστηριότητας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περίπτωση 8 κατωτέρω..
8. Μη πώληση παγίων που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης στήριξης, ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας.	Στην περίπτωση πώλησης των παγίων στοιχείων που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης στήριξης ως παραγωγικού εξοπλισμού αξίας, το αντίτιμο θα αφαιρείται από την προς καταβολή δημόσια ενίσχυση. Σε περίπτωση που η πώληση πραγματοποιηθεί μέχρι και πέντε έτη μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης και την καταβολή της ενίσχυσης, το αντίστοιχο ποσό θα ανακτάται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.	
9. Εξόφληση τιμολογίου με τρόπο αποδεκτό από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο	Σε περίπτωση εξόφλησης τιμολογίου με τρόπο μη αποδεκτό από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο, το τιμολόγιο κρίνεται ως μη επιλέξιμο για ενίσχυση.	Ανακτάται η δημόσια ενίσχυση που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο τιμολόγιο στο σύνολό της.
10. Μη διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης / ενισχυόμενης δραστηριότητας		Σε περίπτωση που η επιχείρηση διακόψει οριστικά τη λειτουργία της ή τη δραστηριότητα για την οποία έχει ενισχυθεί, ο ΕΦ οφείλει να προβεί άμεσα στην ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας ενίσχυσης αναλογικά για τα έτη διακοπής της ενισχυθείσας δραστηριότητας.
11. Λειτουργία της ενισχυόμενης μονάδας σύμφωνα με την εγκεκριμένη δυναμικότητα βάσει της αίτησης στήριξης.		Αν διαπιστωθεί μείωση της δυναμικότητας λειτουργίας της μονάδας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 60% της εγκεκριμένης (το 60% υπολογίζεται από τον μέσο όρο της παραγωγής, από την ολοκλήρωση της επένδυσης και μέχρι την ημερομηνία ελέγχου) τότε γίνεται αναλογική ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας ενίσχυσης για το ποσοστό της δυναμικότητας που υπολείπεται του 60%

<p>12. Νόμιμη λειτουργία της επένδυσης</p>	<p>Σε περίπτωση διαπίστωσης από τον ΕΦ ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα, μη νόμιμης λειτουργίας της Επιχείρησης (λειτουργία χωρίς αδειοδοτήσεις, νοθεία παραγόμενων προϊόντων), ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία και επιβάλλεται κύρωση ύψους 1% της δημόσιας ενίσχυσης.</p>	<p>Σε περίπτωση διαπίστωσης από τον ΕΦ ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα, μη νόμιμης λειτουργίας της Επιχείρησης (λειτουργία χωρίς αδειοδοτήσεις, νοθεία παραγόμενων προϊόντων), ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία και επιβάλλεται κύρωση ύψους 1% της δημόσιας ενίσχυσης.</p>
<p>13. Διατήρηση παραγωγικής δραστηριότητας εντός Ένωσης ή μεταφορά της εκτός Ένωσης όπου επιτρέπεται</p>		<p>Σε περίπτωση μεταφοράς της παραγωγικής δραστηριότητας εκτός Ένωσης όπου απαγορεύεται, η καταβληθείσα δημόσια ενίσχυση ανακτάται πλήρως.</p>
<p>ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΟΣ Η ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΟΥ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ</p>		
<p>1) Παραγωγή προϊόντων ποιότητας</p>		<p>Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει λάβει βαθμολογία για το συγκεκριμένο κριτήριο, επιβάλλεται πρόστιμο 5% της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης αν δεν παράγει το αναφερόμενο στην αίτηση στήριξης ποσοστό, κάθε φορά που διαπιστώνεται μη τήρηση του κριτηρίου αυτού.</p>
<p>2) Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.</p>		<p>Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει λάβει βαθμολογία για το συγκεκριμένο κριτήριο, επιβάλλεται πρόστιμο 5% της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης αν δεν επεξεργάζεται το αναφερόμενο στην αίτηση στήριξης ποσοστό, κάθε φορά που διαπιστώνεται μη τήρηση του κριτηρίου αυτού.</p>
<p>3) Διατήρηση της ιδιότητας που καθιστά τον φορέα δικαιούχο του Παρέμβασης</p>	<p>Σε περίπτωση που ο φορέας απωλέσει την ιδιότητα που τον καθιστά δικαιούχο της Παρέμβασης η απόφαση ένταξης ανακαλείται (εφόσον η επένδυση δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί) και η τυχόν καταβληθείσα δημόσια ενίσχυση ανακτάται σε κάθε περίπτωση.</p>	

4) Διατήρηση / αύξηση θέσεων απασχόλησης.

Εάν διαπιστωθεί μείωση του αριθμού των δημιουργουμένων θέσεων απασχόλησης, σε σχέση με τις αναφερόμενες στον φάκελο υποψηφιότητας και λήφθηκαν υπόψη για την ένταξη της πράξης στο πρόγραμμα, ο ΕΦ προβαίνει σε ανάκτηση της δημόσιας ενίσχυσης, **το ύψος της οποίας υπολογίζεται με τον ακόλουθο τρόπο:**

$$\text{Ε.Π.} = [(\text{Α.Θ.} \cdot \text{Υ.Δ.}) - \text{Υ.Θ.}] * 5\% * \text{Δ.Δ.}$$

όπου:

Α.Θ. = Αρχικά προβλεπόμενες Θέσεις εργασίας

Υ.Θ. = Υφιστάμενες Θέσεις εργασίας

Δ.Δ. = Ληφθείσα Δημόσια Ενίσχυση

Υ.Δ. = Ποσοστό Υφιστάμενης Δυναμικότητας

Ε.Π. = Επιβληθέν Πρόστιμο

Σε περίπτωση που μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης ο δικαιούχος λειτουργεί με μειωμένη δυναμικότητα (υφιστάμενη δυναμικότητα), για τον υπολογισμό των ενδεχόμενων κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη οι θέσεις εργασίας που απαιτούνται για να λειτουργεί η μονάδα με τη μειωμένη δυναμικότητα (υφιστάμενες θέσεις εργασίας) και όχι οι προβλεπόμενες στην αίτηση στήριξης. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος έχει δημιουργήσει περισσότερες θέσεις απασχόλησης από τις υφιστάμενες, δεν επιβάλλεται κύρωση.

5) Διατήρηση και ανάλωση των βαθμολογούμενων ιδίων κεφαλαίων	Σε περίπτωση μείωσης των βαθμολογούμενων ιδίων κεφαλαίων γίνεται αναβαθμολόγηση και σε περίπτωση που η νέα βαθμολογία της αίτησης στήριξης υπολείπεται της βαθμολογίας της τελευταίας ενταγμένης πράξης, το έργο απεντάσσεται και τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις ανακτώνται.	
6) Χρήση του ποσού της προκαταβολής αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης	Σε περίπτωση χρήσης του ποσού της προκαταβολής για άλλο σκοπό πλην της υλοποίησης της επένδυσης, το ποσό αυτό ανακτάται άμεσα ως αχρεωστήτως καταβληθέν. Σε αντίθετη περίπτωση η εγγυητική επιστολή καταπίπτει.	

ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Άρθρο 18

Έναρξη ισχύος - Δημοσίευση

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει με τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή αναρτάται και είναι διαθέσιμη στους δικτυακούς τόπους του ΥΠΑΑΤ www.minagric.gr , www.agrotikianaptixi.gr και στον www.diangia.gr.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.